

Mapování půdních vlastností pomocí DPZ

Pro potřeby precizního zemědělství

Daniel Žížala

Výzkumný ústav meliorací
A ochrany půdy, v.v.i.

„Co je precizní zemědělství?“

definice

- „Precizní zemědělství je strategie řízení založená na sběru a analýze prostorových, klimatických, biologických a fyzikálně-chemických parametrů, a to s ohledem na jejich variabilitu v čase a prostoru, na jejichž základě jsou stanoveny optimální agrotechnická, zootechnická či manažerská opatření, vedoucí k zajištění ekonomicky a environmentálně udržitelných systémů zemědělského hospodaření.“
- „Precizní zemědělství představuje systémový přístup k udržitelnému zemědělskému využití krajiny vycházející z propojení technických a technologických inovací s inovacemi biotickými na rozdílné úrovni hierarchie členění krajinného prostoru a času s vysokou úrovní digitalizace za účelem eliminace ekologických, energetických, ekonomických a sociologických rizik.“
- „Přesné resp. chytré (SMART) a správné využívání technologií a postupů tak aby byly snižovány vstupy, (náklady) zejména pak potřeba hnojiv, pesticidů, léčiv (chemických prostředků obecně) a tím zároveň i energií (přímo i nepřímo) a dalších vstupů s tím, že bude zachována potřebná intenzita produkce potravin (maximální potravinová soběstačnost a bezpečnost) a ekonomická efektivita subjektu bez negativních vlivů na půdní potenciál (úrodnost půdy) a životních podmínek zvířat. To vše s přesahem na pozitivní vliv na životní prostředí a udržitelnost.“

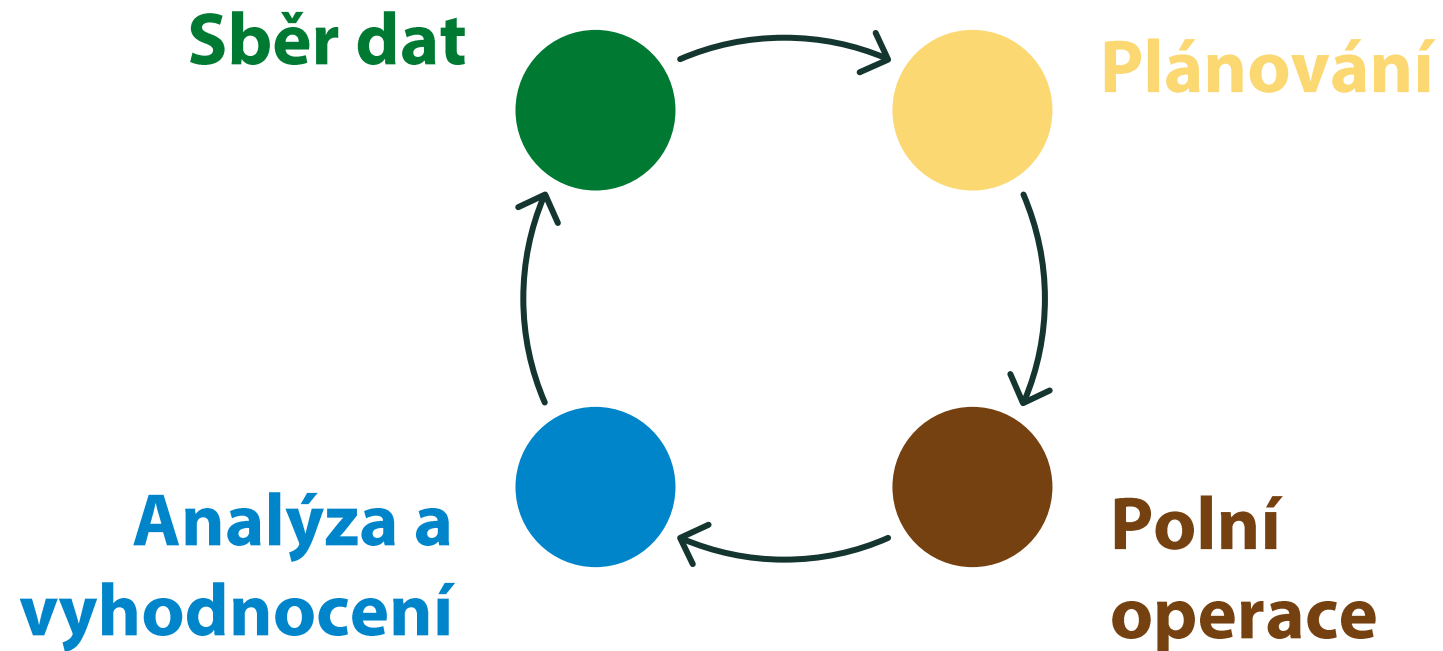

„Co je precizní zemědělství?“

*Informačně a technologicky
zaměřený způsob
hospodaření zvyšující
efektivitu produkce pomocí
zpřesněných vstupů na
základě specifických
podmínek*

PZ jako optimalizační proces

Potřebné informace pro PZ

**Sezónně stabilní
podmínky**

Půdní variabilita
Plodina

**Sezónně variabilní
podmínky**

Půdní vlhkost
Vývojový stav plodiny
Výživový stav
Choroby
Škůdci, plevel
Další stresové faktory

**variabilita
porostu a
výnosu**

Příležitost pro využití DPZ

monitoring

plánování

- Mapování a monitorování variability půdy a plodin
- DPZ je efektivní způsob, jak mapovat a monitorovat vliv různých podmínek ovlivňujících zdraví plodin, výnos a kvalitu produkce

Možnosti využití

Analýza agronomických postupů

Monitorování variability výnosu (v rámci bloku, mezi bloky)

Detekce a mapování zaplevelení a poškození škůdci

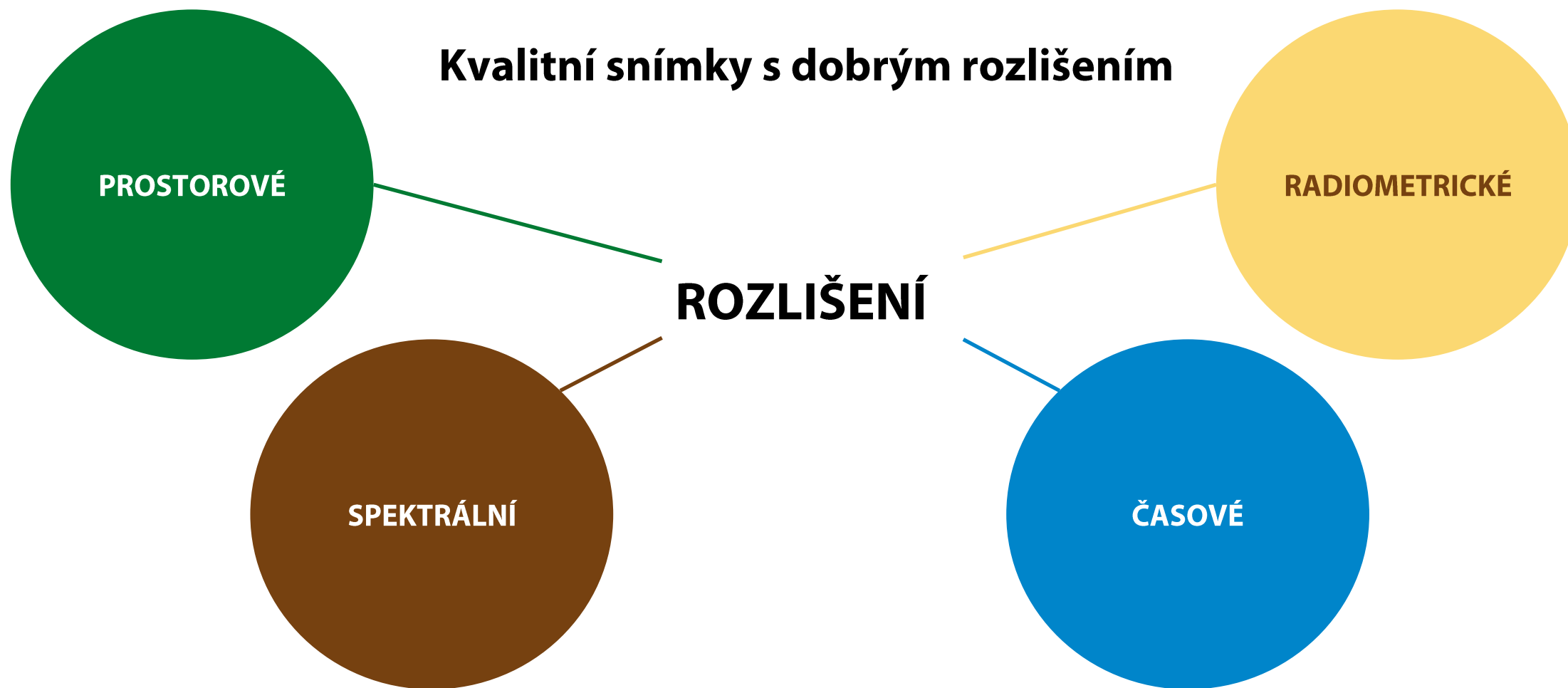
Monitoring růstu travních porostů

Mapování variability půdních podmínek

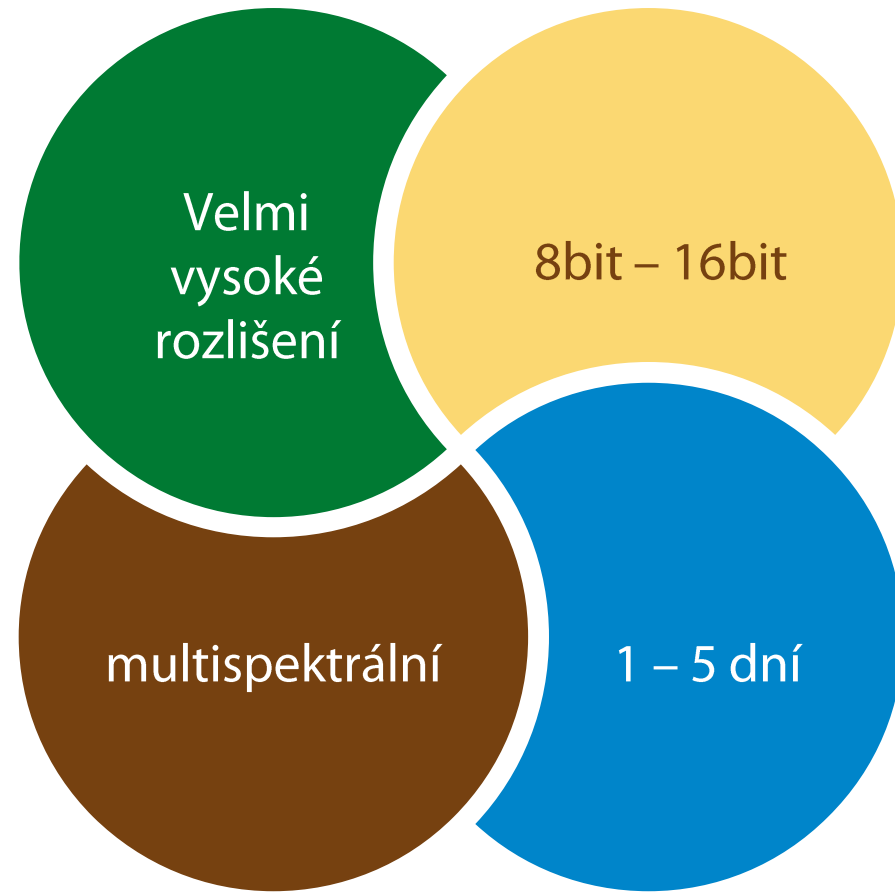
Optimalizace vstupů

Co tedy potřebujeme?

Co potřebujeme?

Co máme k dispozici?

Optické DPZ

Satelitní multispektrální data

- Sentinel 2
- Landsat 8
- Další družice

Letecká hyperspektrální data

Letecké ortofotosnímky
UAV

Radarové DPZ

Satelitní data s různými frekvencemi

- Sentinel 1

Ostatní

- Laserscan + DMT
- Srážkové radary
- Fotogrametrie

Pūda

Půda

Proč jsou data o půdě důležitá?

- „Zemědělský půdní fond je základním přírodním bohatstvím naší země, nenahraditelným výrobním prostředkem umožňujícím zemědělskou výrobu a je jednou z hlavních složek životního prostředí.“
- Utváří podmínky pro růst rostlin
- Další mimoprodukční funkce
- Její stav má zásadní vliv na zemědělskou činnost
 - **Je tak základním vstupem a prostředím pro rostlinnou výrobu**
- ! ALE často se na půdu v procesu zapomíná !

Sběr dat o půdě

30. léta

60. léta

dnes

Výzkumný ústav meliorací
a ochrany půdy, v.v.i.

[illegible]

Rozbory půdy - laboratoře

Staré laboratoře

Nové laboratoře

- Lepší přístroje
- Lepší analytické možnosti
- Spektroskopie

Půdní databáze

- Roztříštěné
- Nejednotné
- Neúplné
- Nekonzistentní
- Neaktuální
 - V čase málo proměnné vs.
 - Dynamické vlastnosti

Potřeba

Shromáždění a kompletace

Harmonizace

Standardizace

Příklady

- databáze WOSIS (ISRIC)

profile	profile	upper	lower	layer	lit	orgc_v	orgc_method
69956	44571	0	22	Ap	0	32,00	{"1:calculation = not specified, detection = not specified, reaction = not specified, sample pretreatment = sieved over 2 mm sieve, temperature = not specified, treatment = not specified"}
69956	44572	22	37	E	0	22,00	{"1:calculation = not specified, detection = not specified, reaction = not specified, sample pretreatment = sieved over 2 mm sieve, temperature = not specified, treatment = not specified"}
69956	44573	37	41	Bhs	0	16,00	{"1:calculation = not specified, detection = not specified, reaction = not specified, sample pretreatment = sieved over 2 mm sieve, temperature = not specified, treatment = not specified"}
69956	44574	41	66	IIC	0	3,00	{"1:calculation = not specified, detection = not specified, reaction = not specified, sample pretreatment = sieved over 2 mm sieve, temperature = not specified, treatment = not specified"}
69996	44737	0	20	Ap	0	13,00	{"1:calculation = not specified, detection = not specified, reaction = not specified, sample pretreatment = sieved over 2 mm sieve, temperature = not specified, treatment = not specified"}

- Databáze LUCAS

Point_ID	Coarse	Clay	Sand	Silt	pH(CaCl2)	pH(H2O)	EC	OC	CaCO3	P	N	K
34103754					3,9	3,91	44,2	25,5	0	42,9	2,8	24,6
34443774					3,1	3,91	46,4	503,5	0	164,9	19,9	460,3
35163814					4,9	5,48	15,85	51,4	0	26,9	4,3	173,2

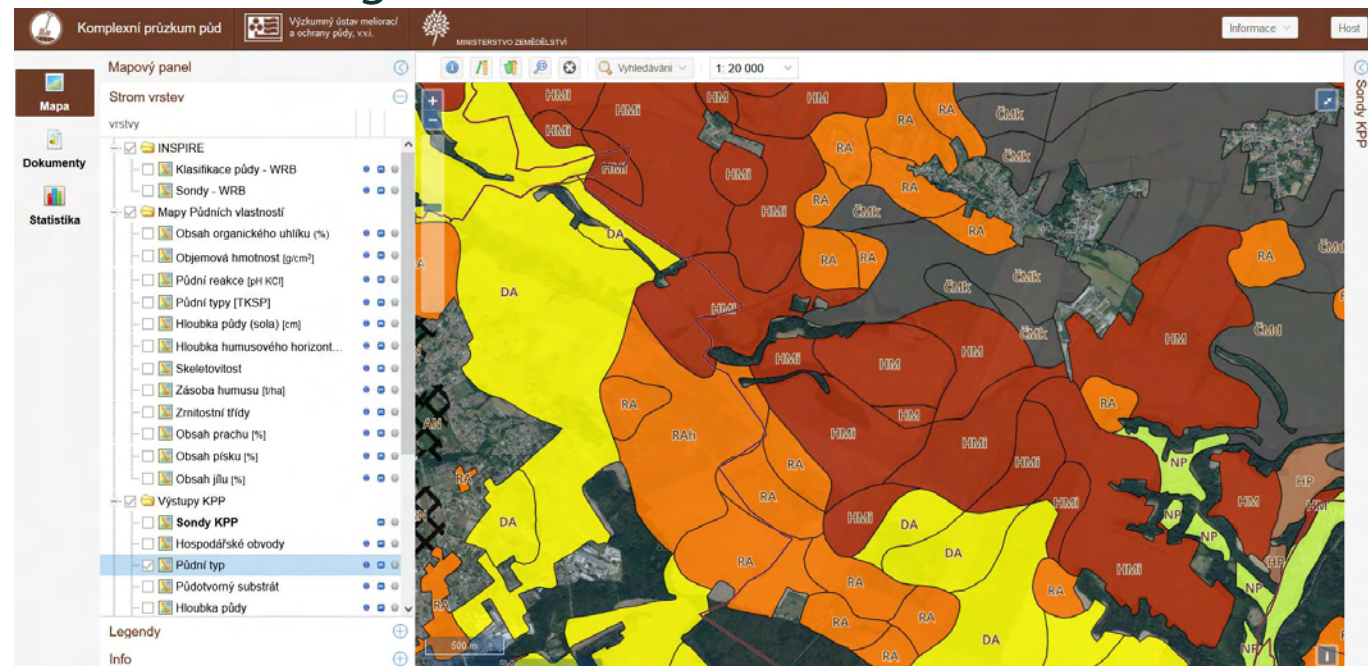

Půdní mapy

Konvenční

Digitální

Většinou areálové mapy s jen základními informacemi – typ, druh, skelet apod. nikoliv jendolitivé vlastnosti
! Většinou chybí údaje o přesnosti

Pedometrika

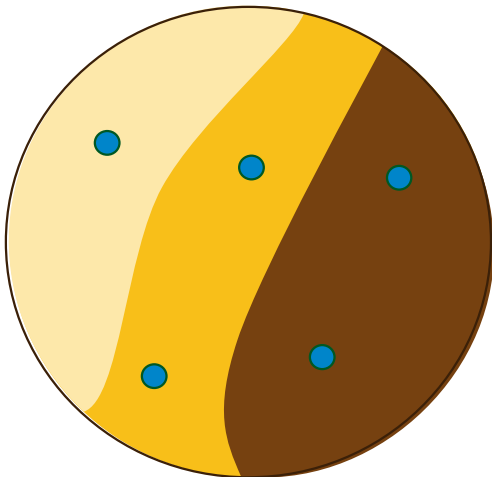
Digitální

mapování půd

Zpracování půdních dat

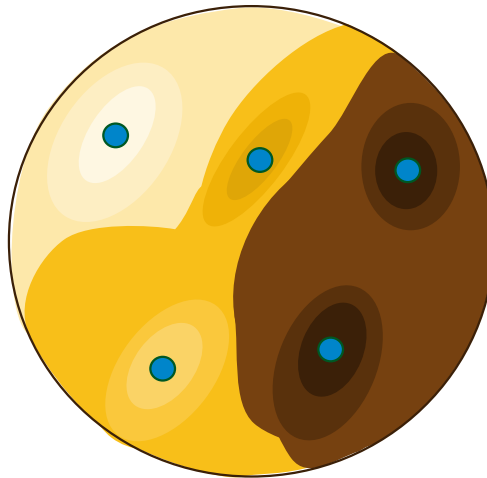
Klasické metody

Půdní areálové mapy a jejich interpretace

Interpolace

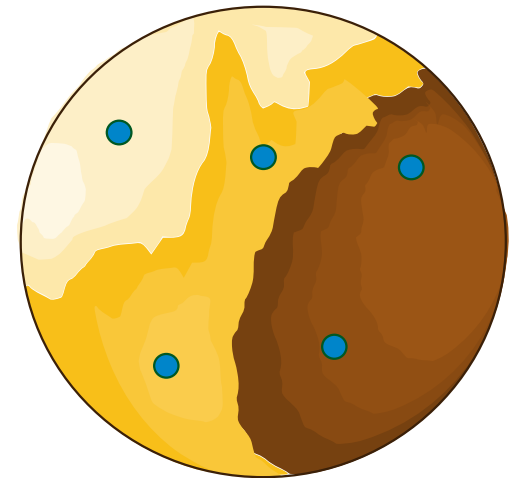
IDW, spline, kriging

Digitální mapování půd

Pedometrika = Statistické a matematické metody

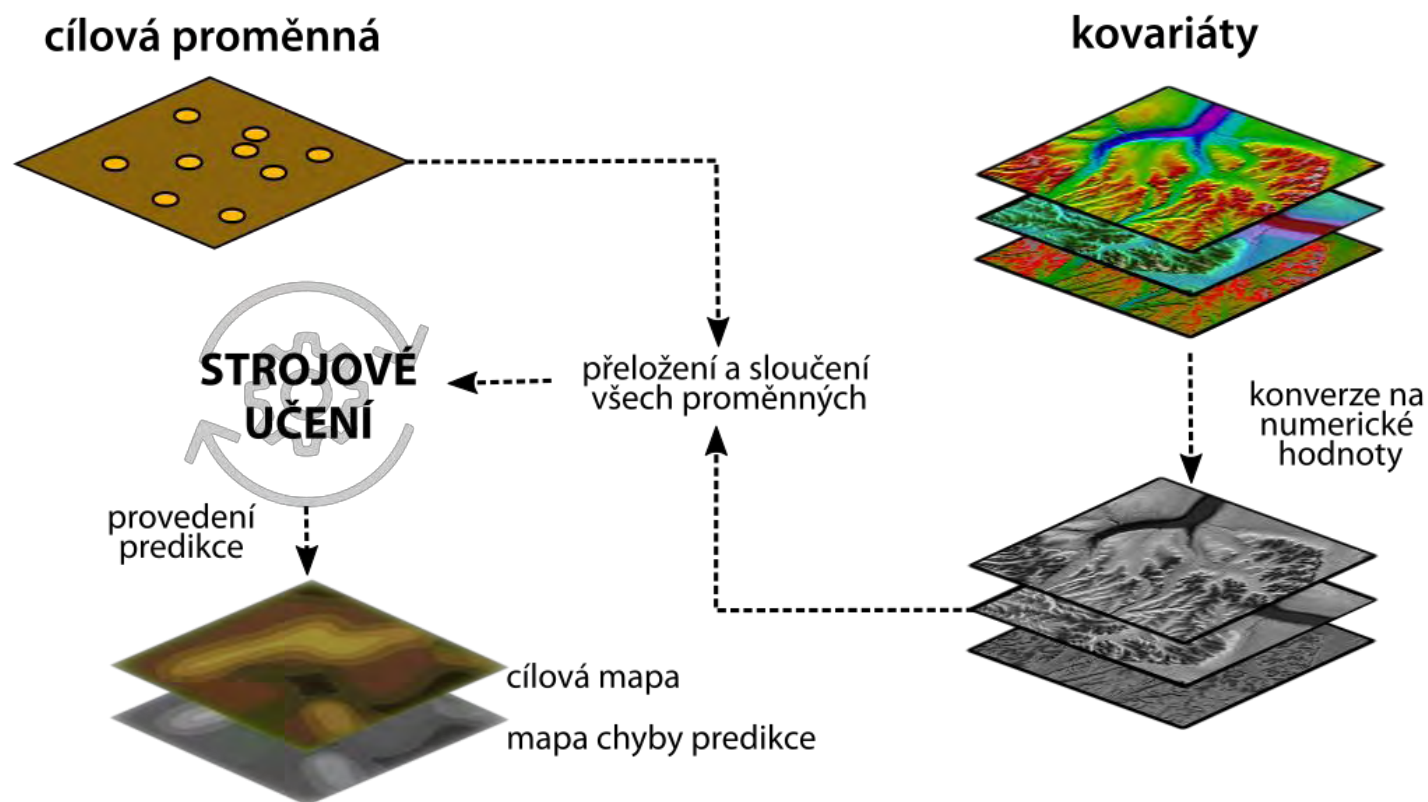
Využití pomocných vrstev

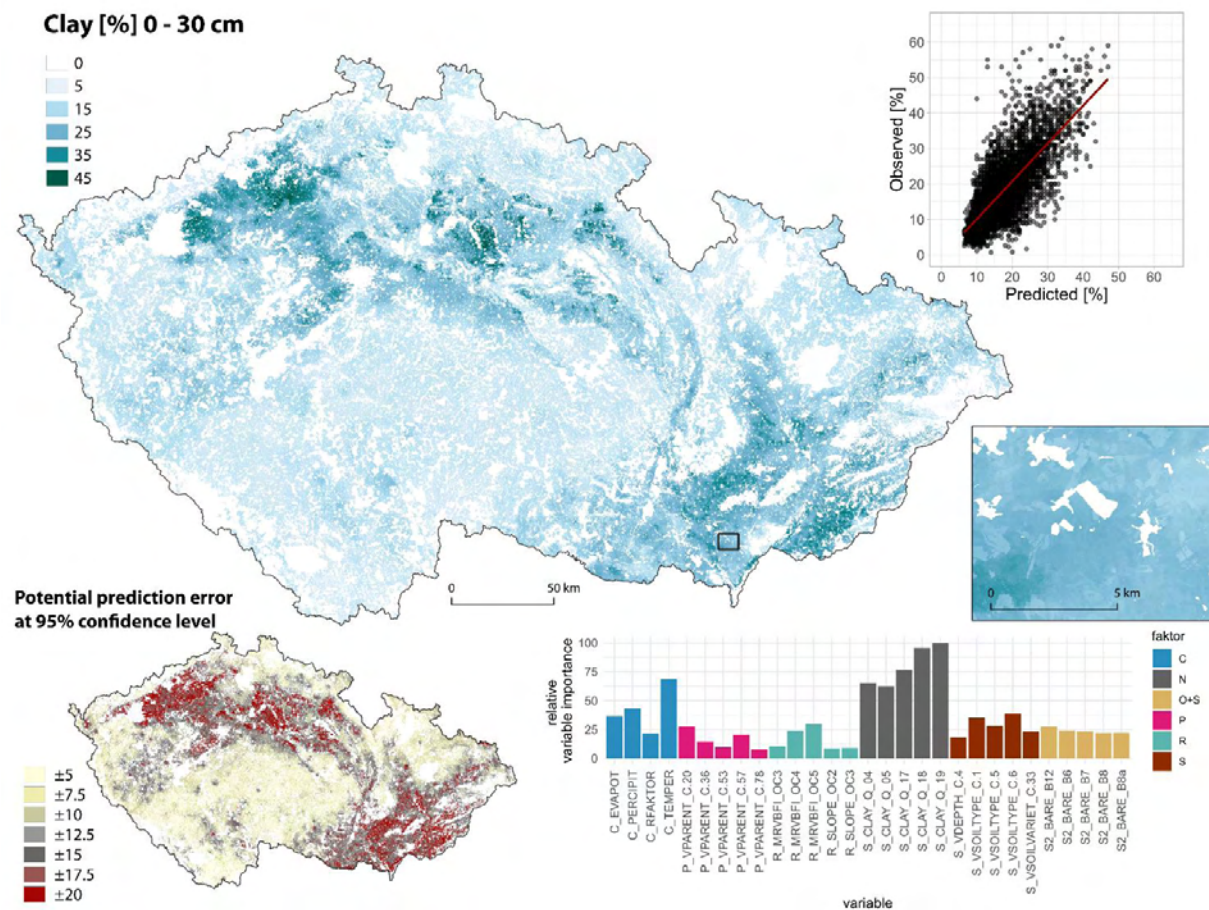
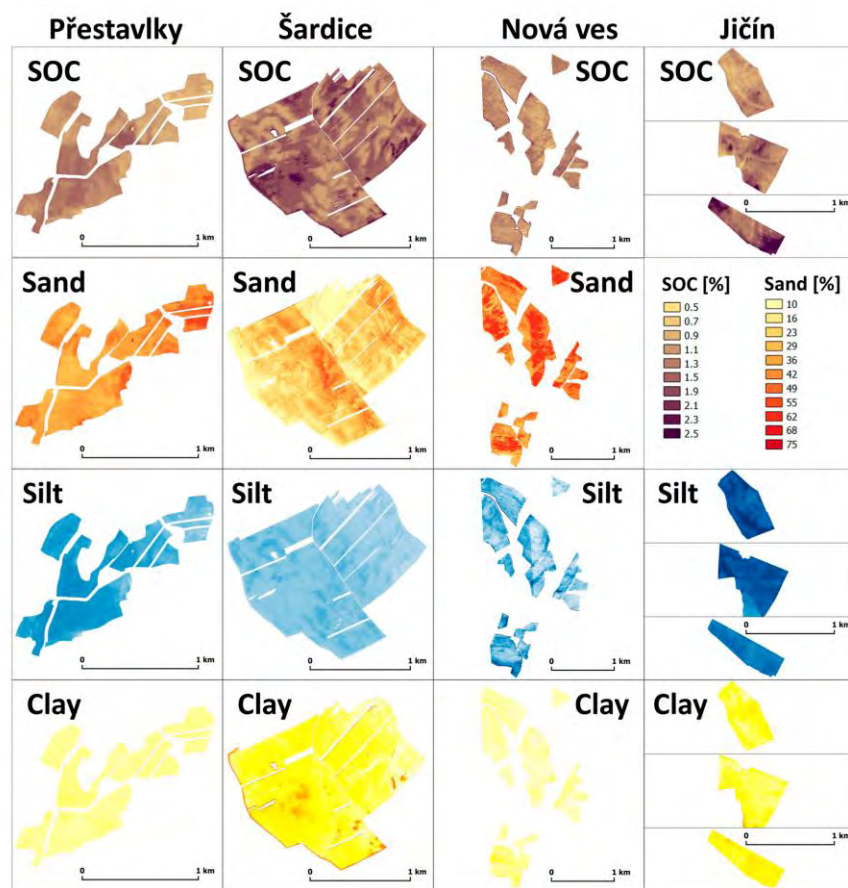
Digitální mapování půd

Principy Digitálního mapování půd

- Půdní vzorky
- Pomocné proměnné, tzv. kovariáty (prediktory)
- Modelování vztahů pomocí regresních metod
- Predikce hodnot

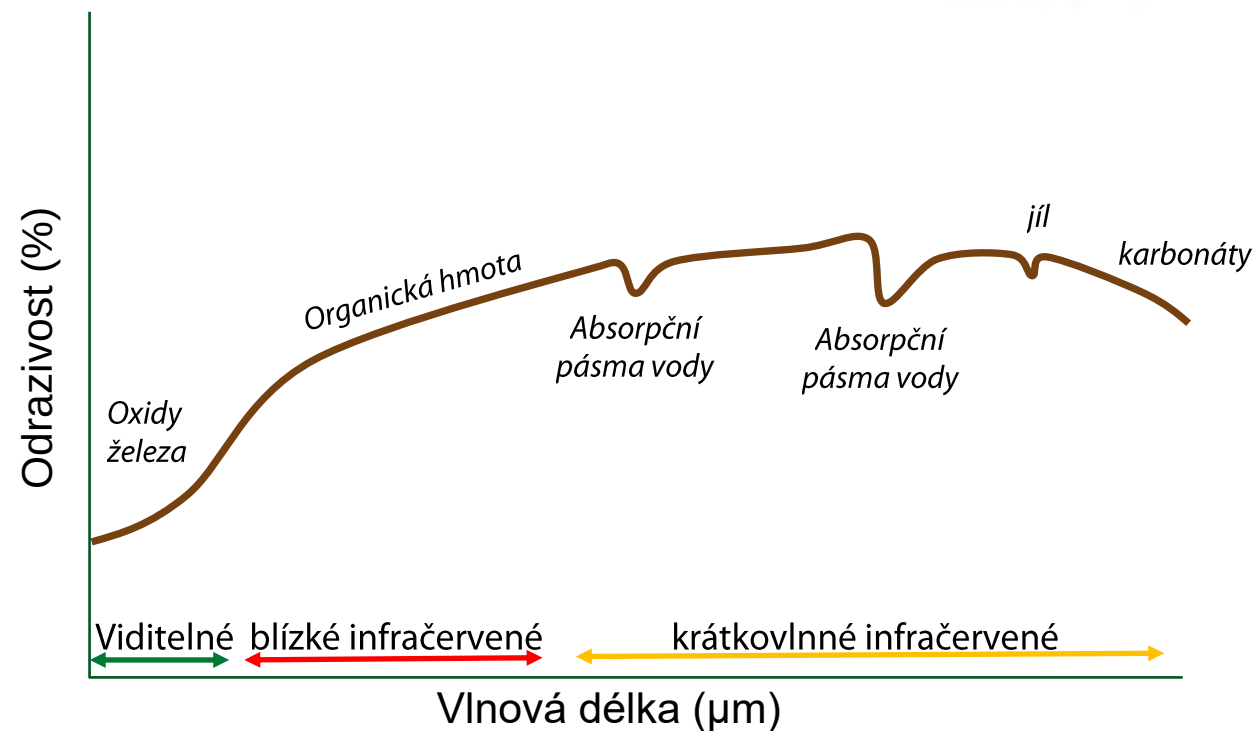
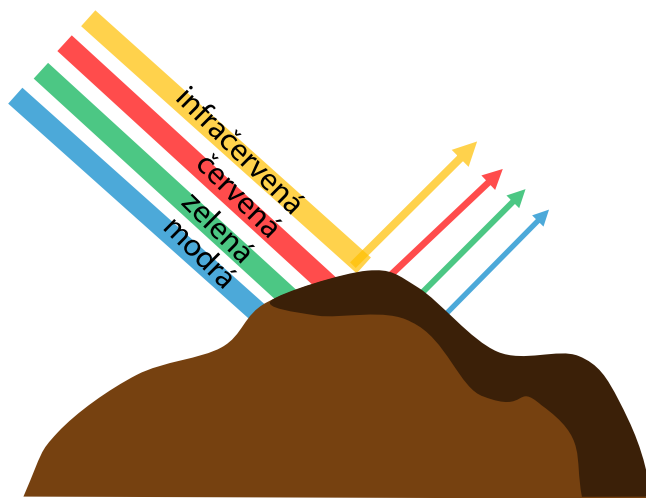
Digitální mapování půd

Dálkový průzkum Země

Spektrální křivka půdy

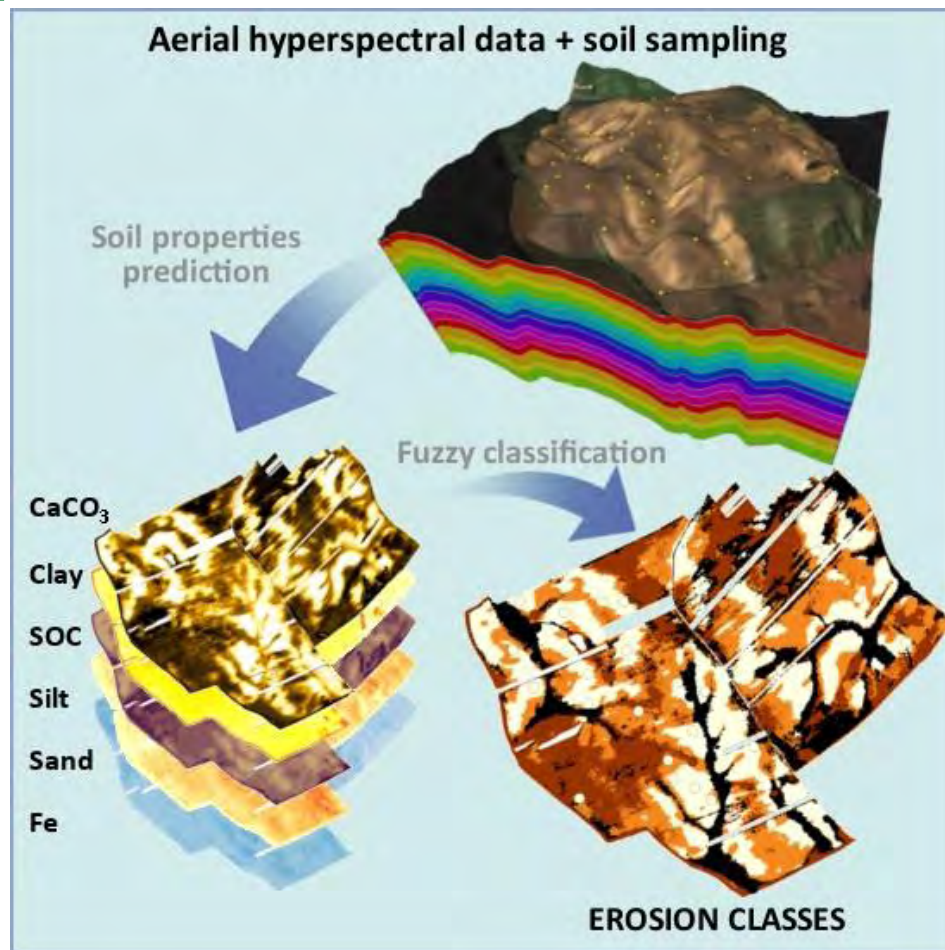

An aerial hyperspectral image of a landscape, showing various fields and a building. The image is rendered in a false-color scheme, with most of the landscape appearing in shades of green and blue. A small cluster of buildings, possibly a farm or a small village, is visible in the lower-left quadrant, showing some internal structure and lighting. The text "Letecká hyperspektrální data" is overlaid on the left side of the image in a large, white, sans-serif font.

Letecká hyperspektrální data

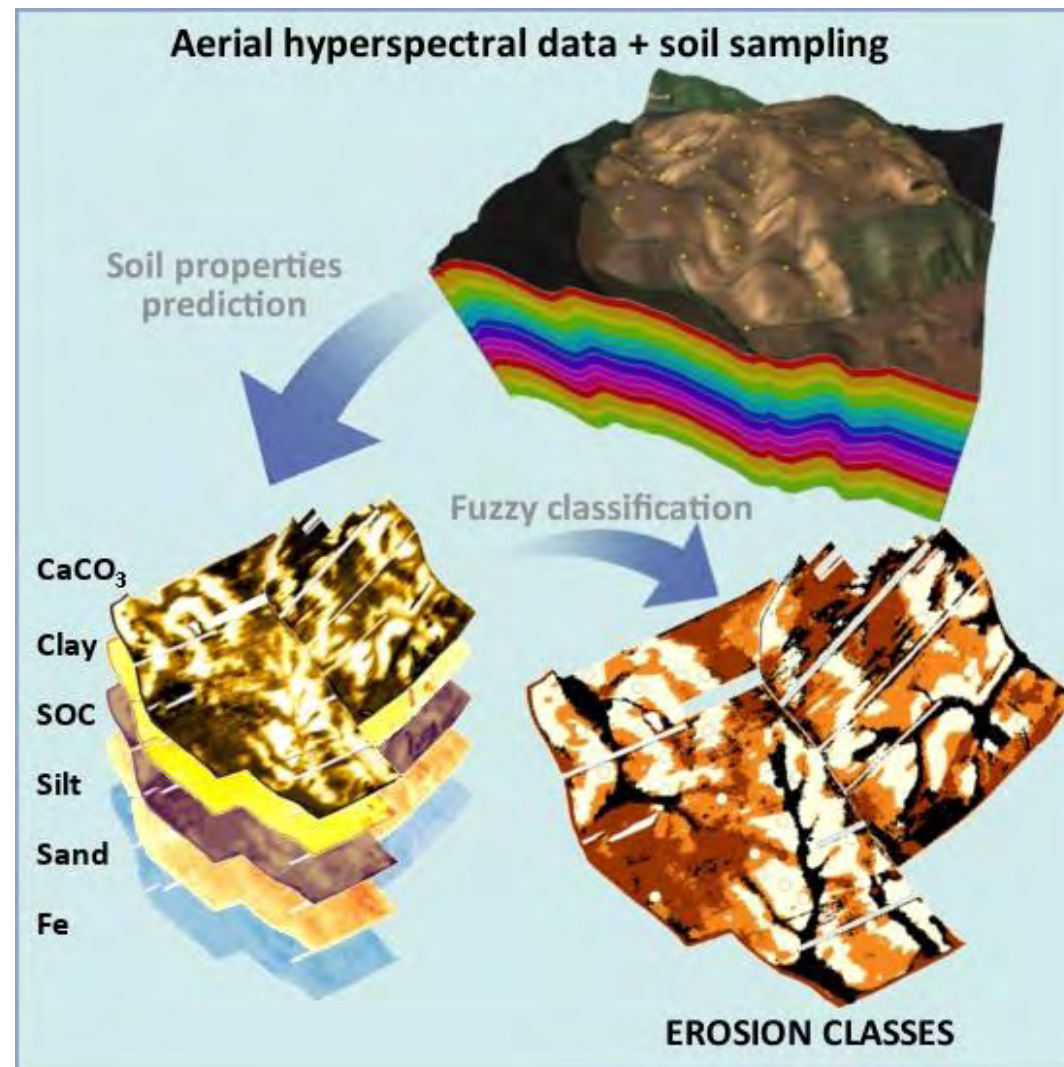
Letecká hyperspektrální data

- Velký potenciál
- ALE:
 - Drahá na pořízení
 - Technicky náročná na zpracování
- !Nové satelity
 - EnMAP
 - PRISMA
 - SHALOM
 - ...

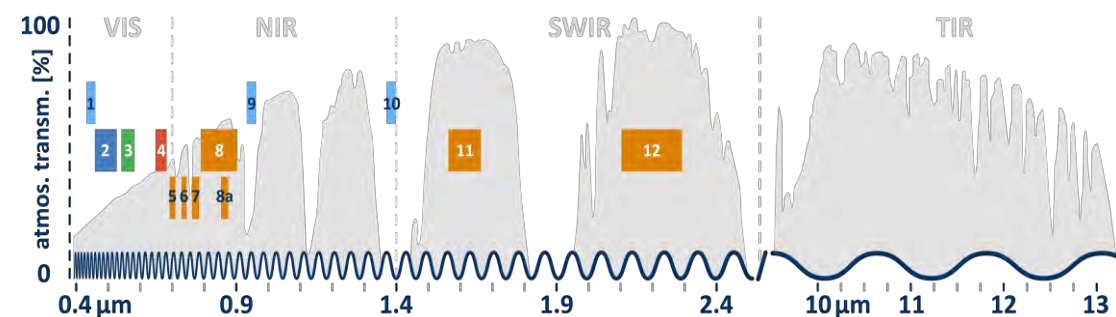
Co lze pozorovat?

- Humus, jíl, karbonáty, oxidy železa
- + další vlastnosti v závislosti na korelaci s primárním spektrálními znaky
- Vlhkost, drsnost povrchu
- Využití ověřeno na hyperspektrálních leteckých datech

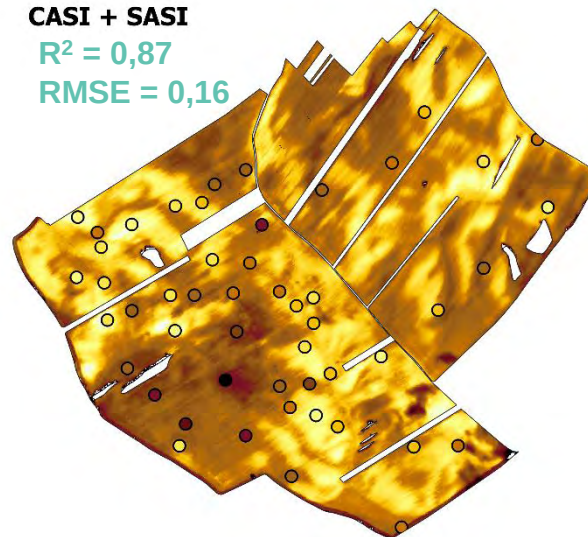
Využití dat DPZ

- Vhodně lze využít i multispektrální data

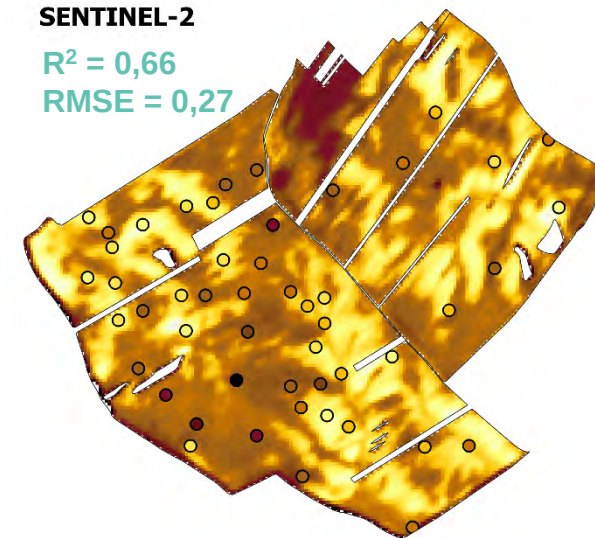

- Jen povrchová vrstva
- Jen holý povrch!
 - => jen lokální úroveň?

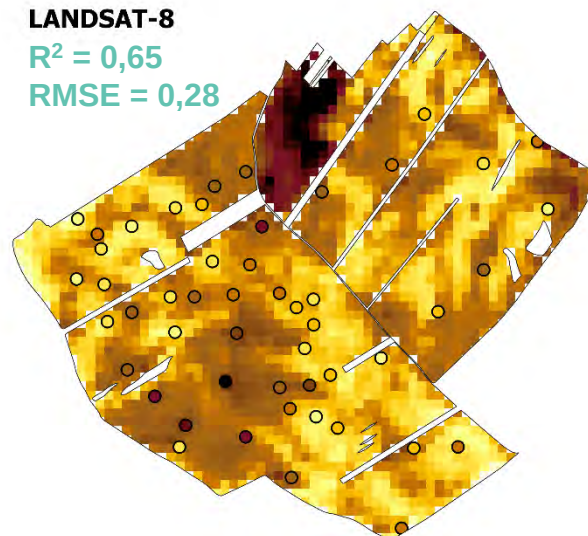
CASI + SASI
 $R^2 = 0,87$
RMSE = 0,16

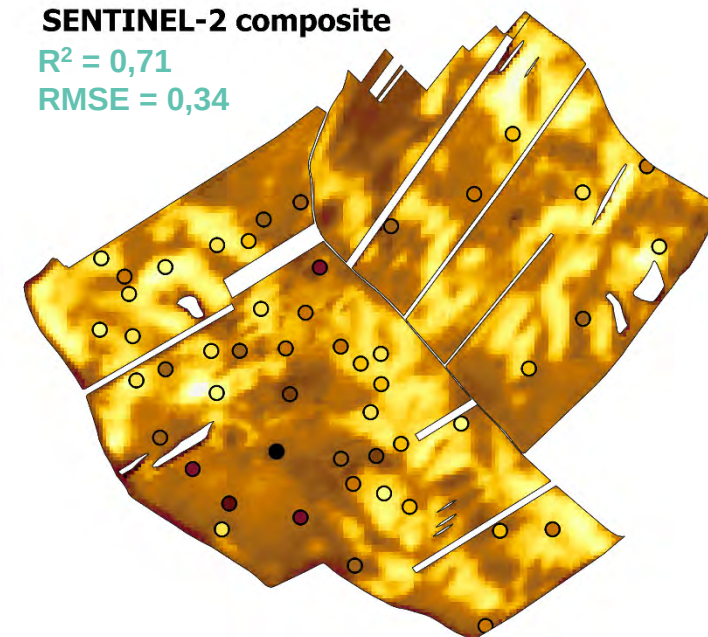
SENTINEL-2
 $R^2 = 0,66$
RMSE = 0,27

LANDSAT-8
 $R^2 = 0,65$
RMSE = 0,28

SENTINEL-2 composite
 $R^2 = 0,71$
RMSE = 0,34

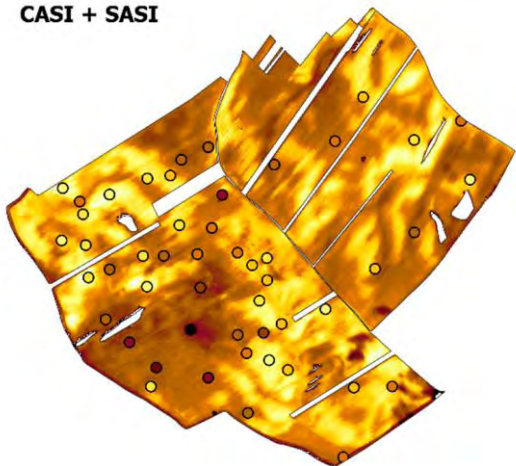

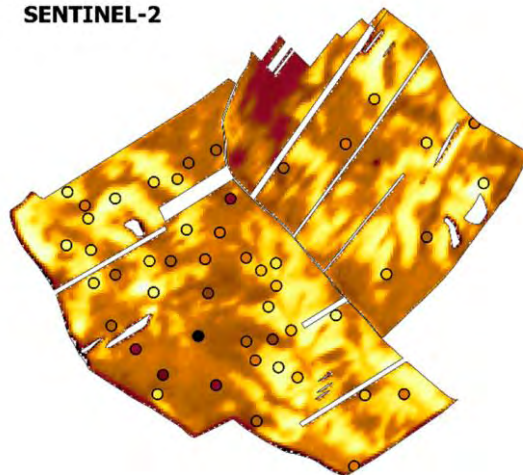
Satelitní multispektrální data

DPZ v pedologii

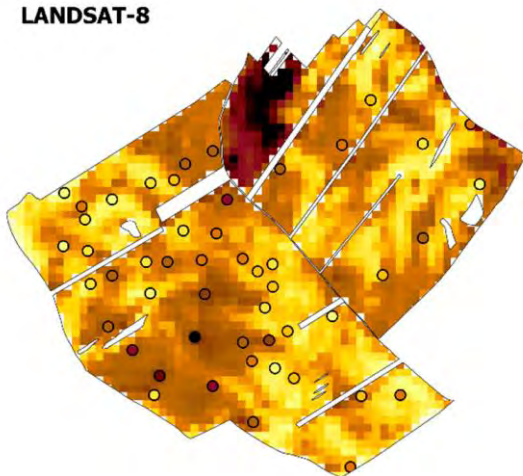
CASI + SASI

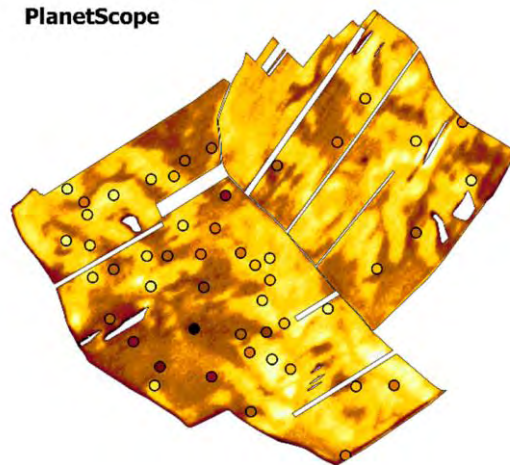
SENTINEL-2

LANDSAT-8

PlanetScope

Snímek Sentinel 2

Mapování regionálně?

- Jak překlenout problém se zakrytým povrchem na individuálních snímcích? =>
časoprostorová mozaika holých půd
- Využití časové řady snímků umožní efektivní mapování

Několik přístupů

Barest Pixel Composite

- Diek et al. (2017)
- Landsat

SCMaP

- Rogge et al. (2018)
- Landsat

Geospatial Soil Sensing System (GEOS3)

- Demattê et al. (2018)
- Landsat

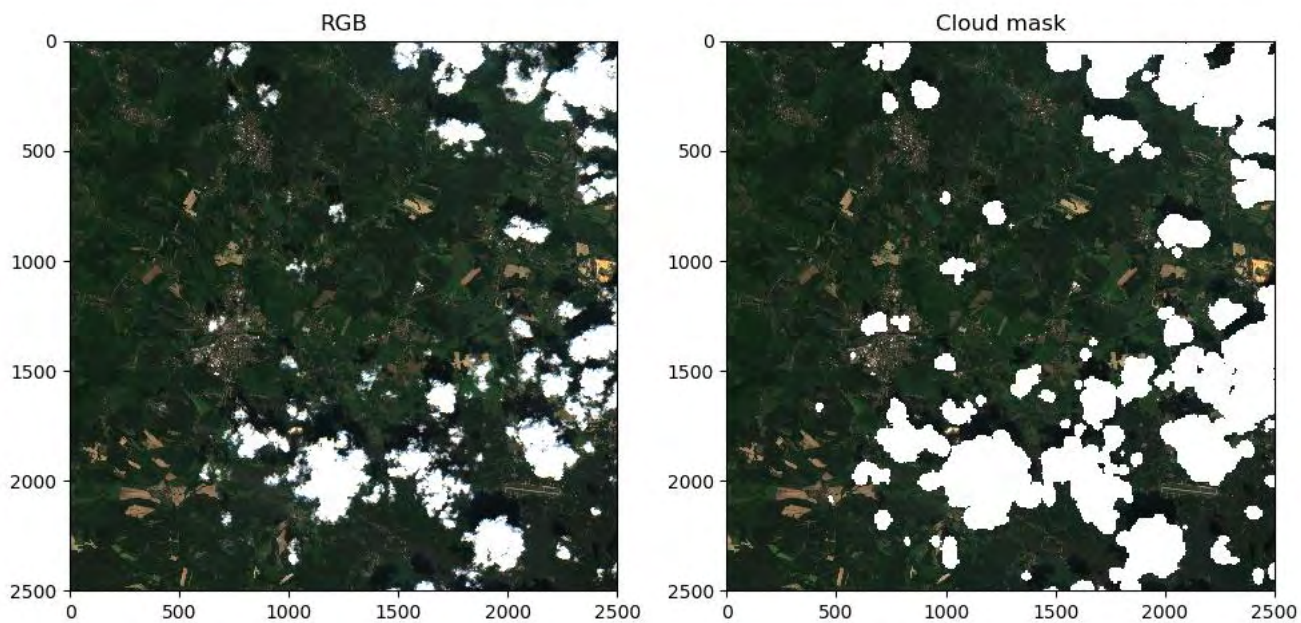

Problémy

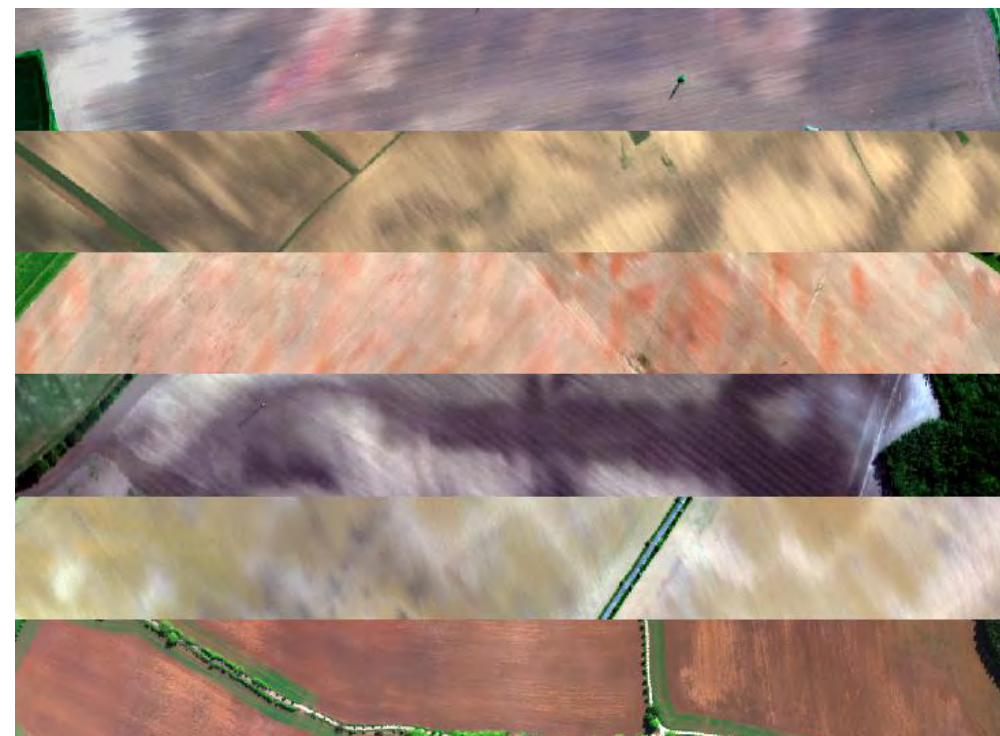
Maskování oblačnosti

Cirrus – vysoká oblačnost

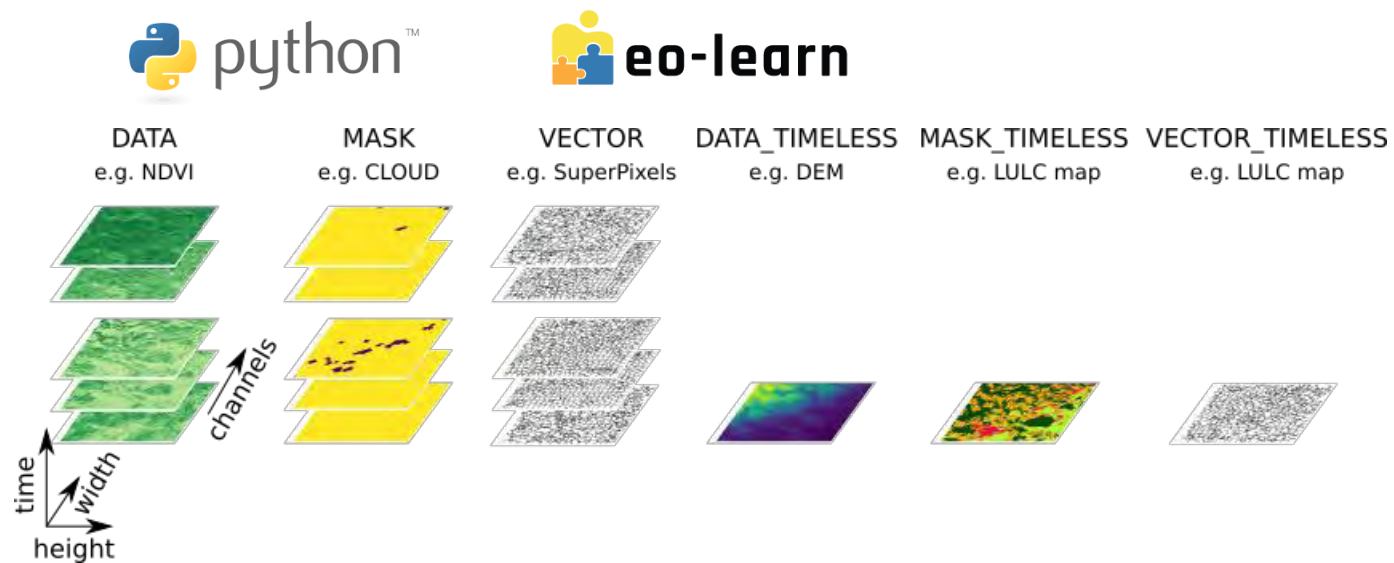
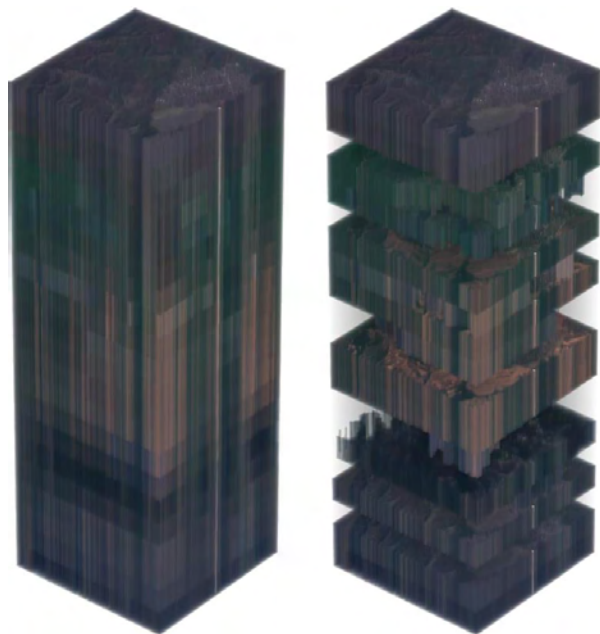
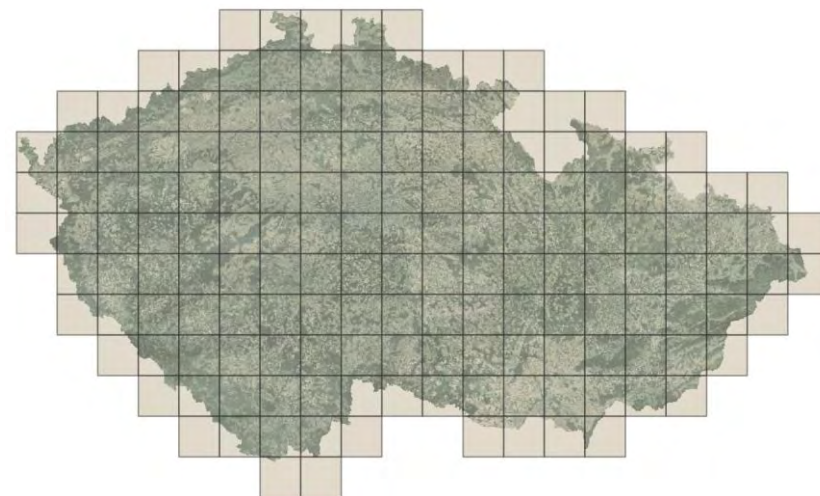
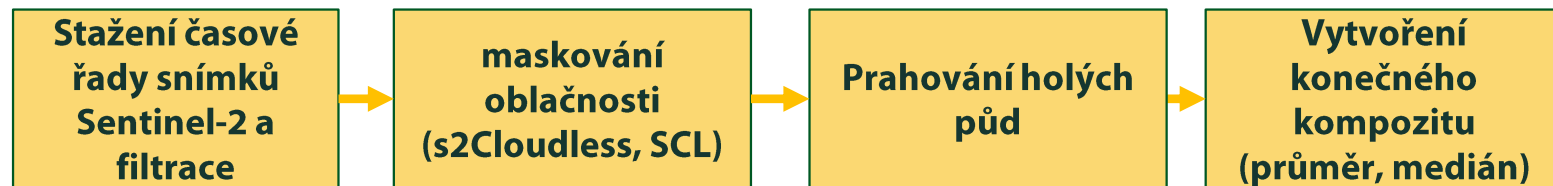
Algoritmus S2cloudless

Prahování holých půd

přístup

Mozaika holých půd

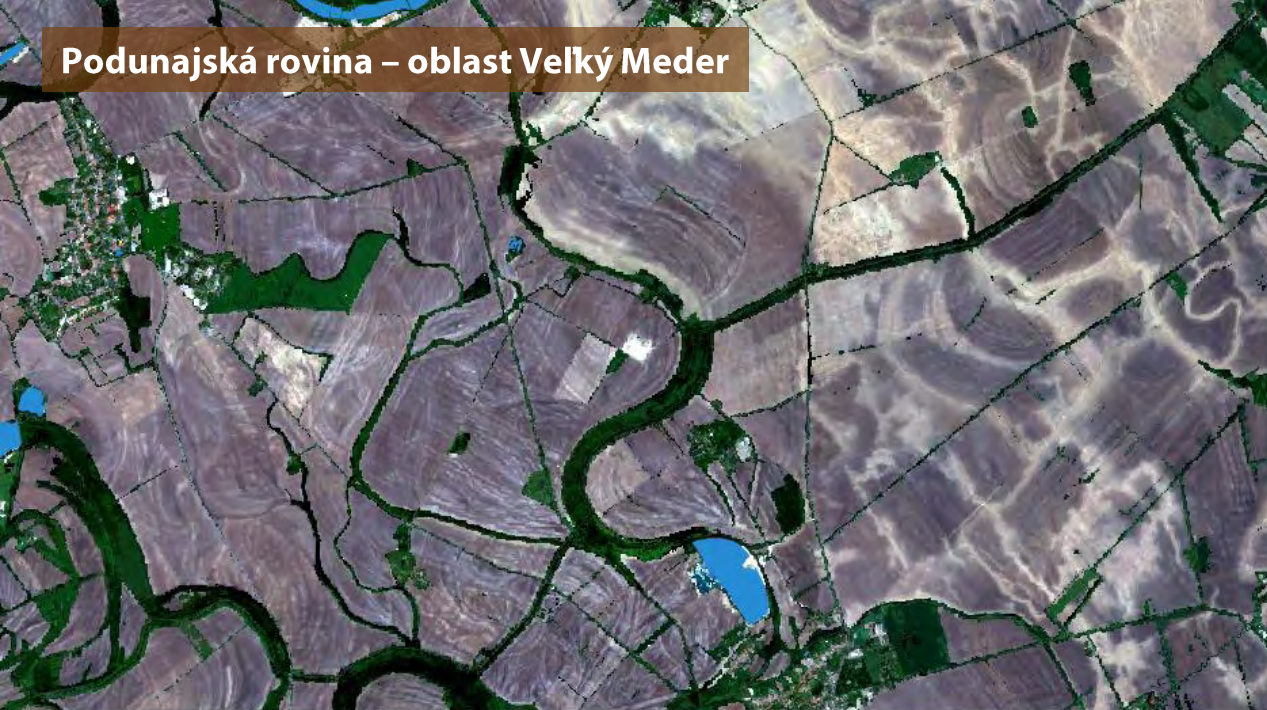
An aerial photograph showing a complex mosaic of land cover. The landscape is divided into numerous irregular patches of brown and tan, which represent bare soil, and patches of dark green, which represent dense vegetation. The brown patches are often elongated and follow a network of linear features, possibly roads or drainage channels. The green patches are more irregular and are interspersed among the brown areas. The overall pattern is highly fragmented and complex.

**Mozaika
holých půd**

**Mozaika
holých půd**

Podunajská rovina – oblast Velký Meder

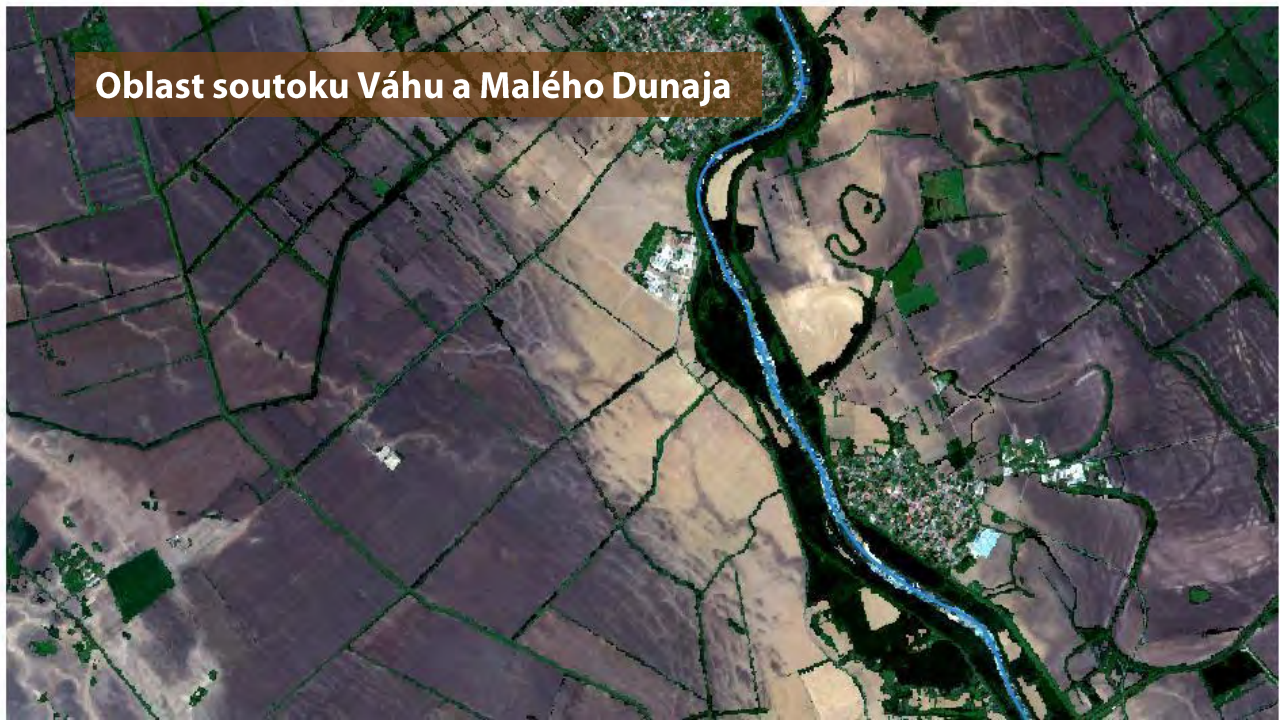
Podunajská Pahorkatina – Kamenín

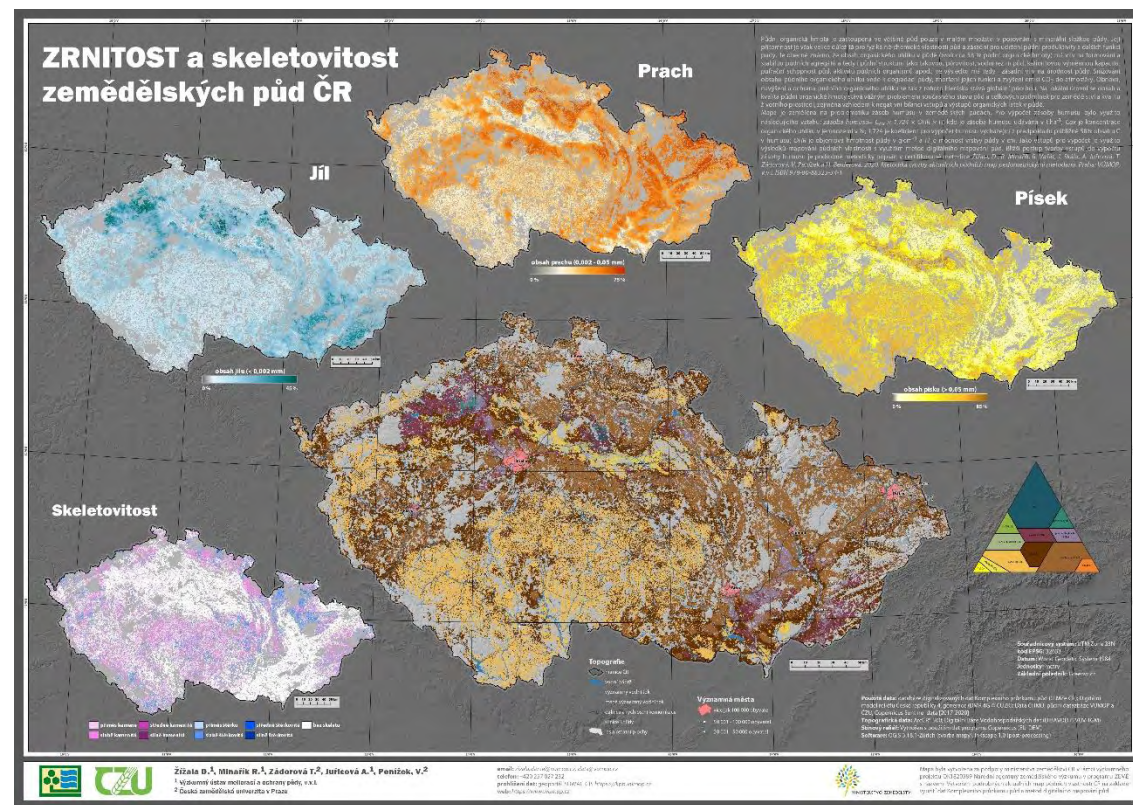
Oblast Topolčany - Partizánske

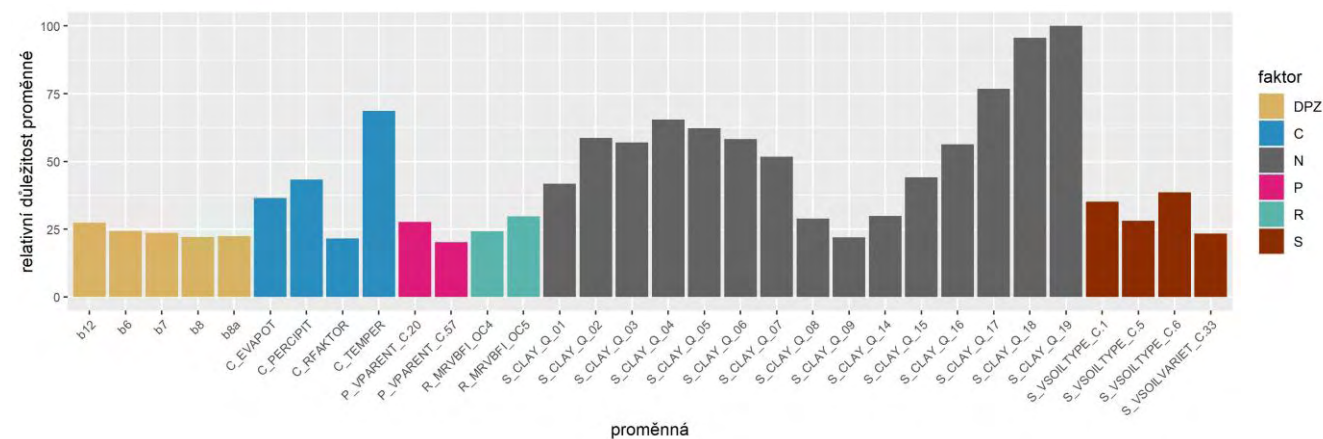
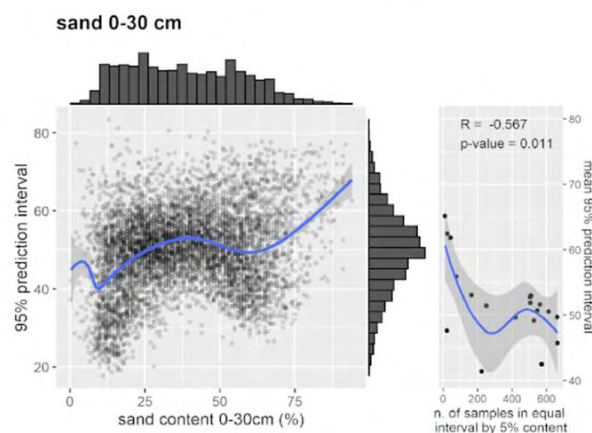
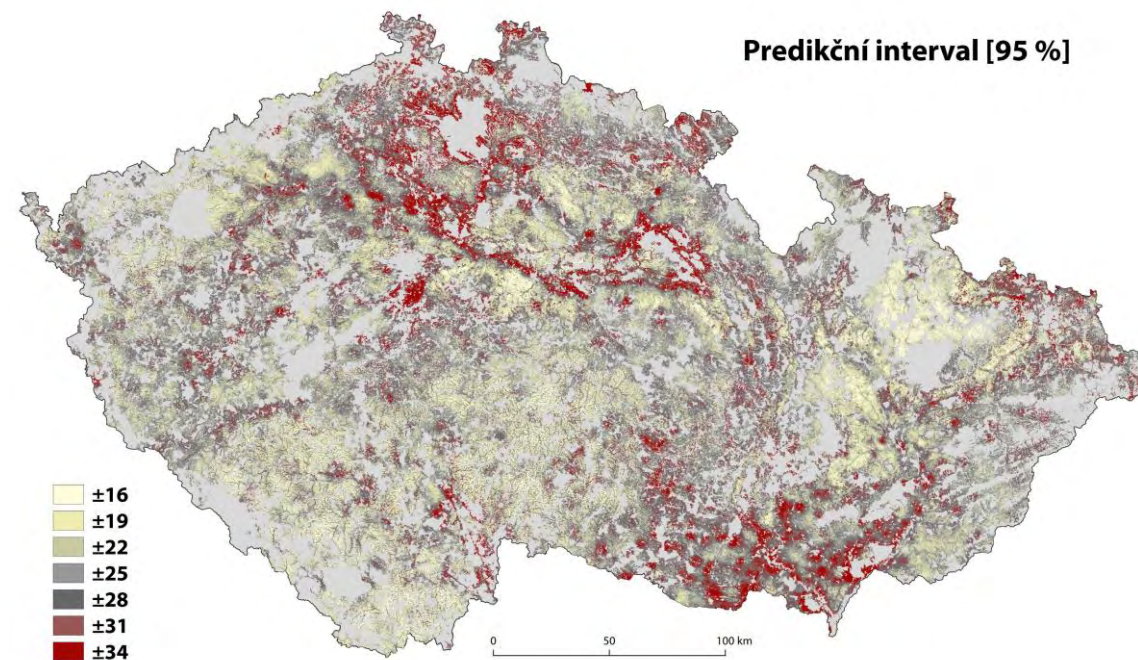
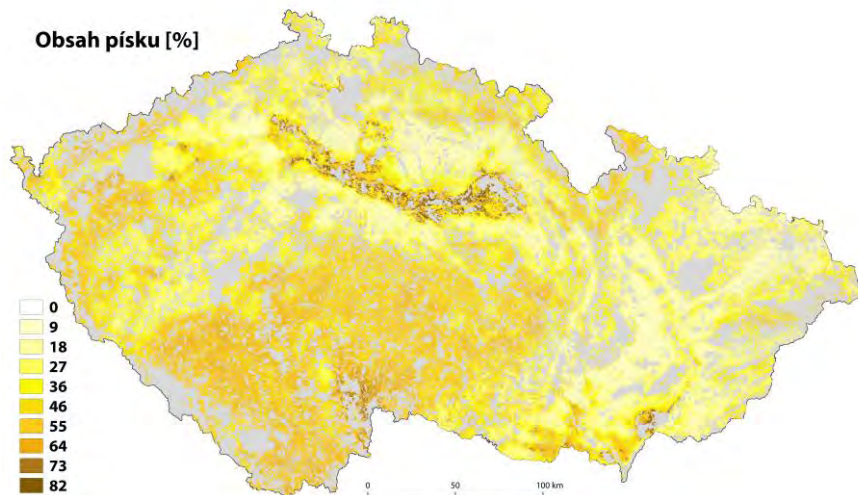
Oblast soutoku Váhu a Malého Dunaja

rozlišení 20 m/pixel

Nejistota predikce

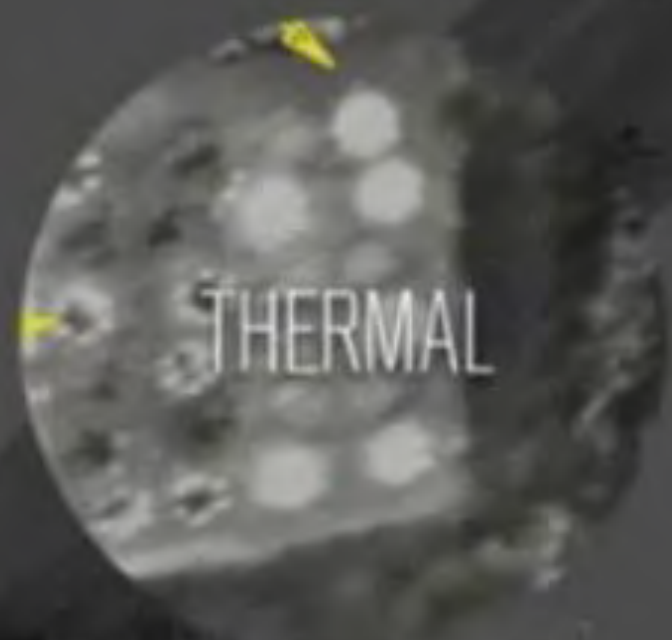

Drony

Bezpilotní prostředky – UAV, RPAS

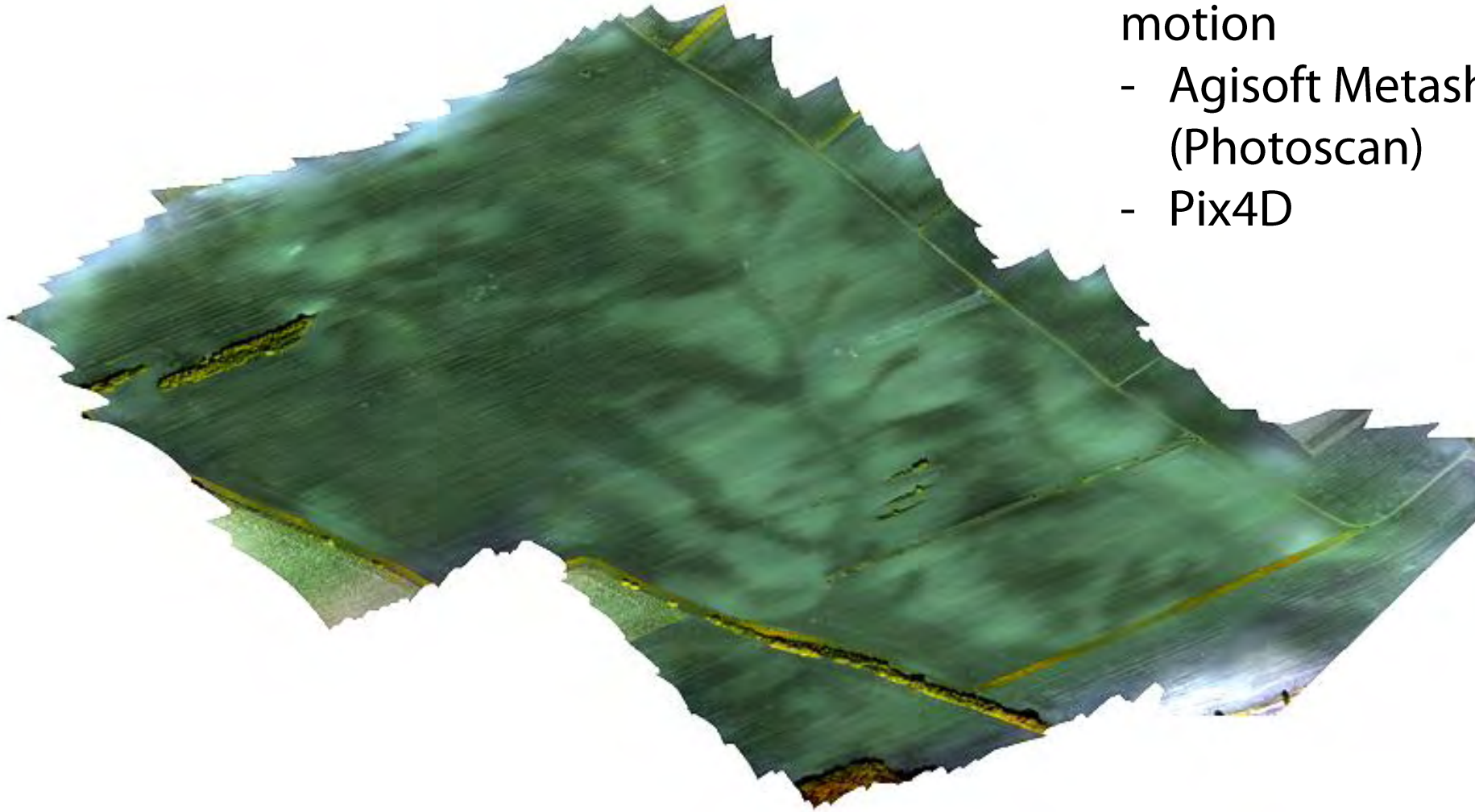
senzory

UAV - zpracování

Algoritmus Structure from motion

- Agisoft Metashape (Photoscan)
- Pix4D

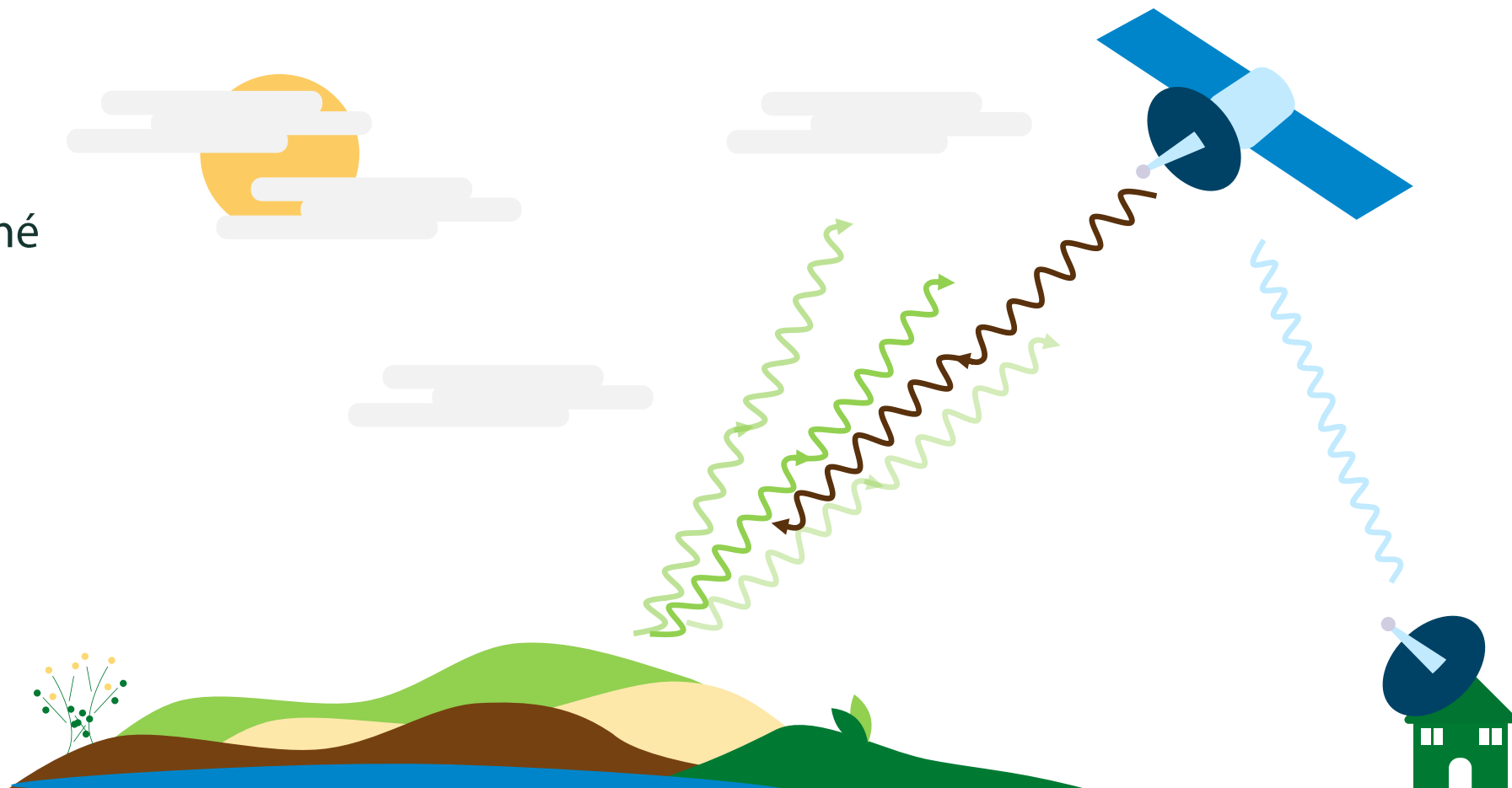
Radarová data

Základní principy

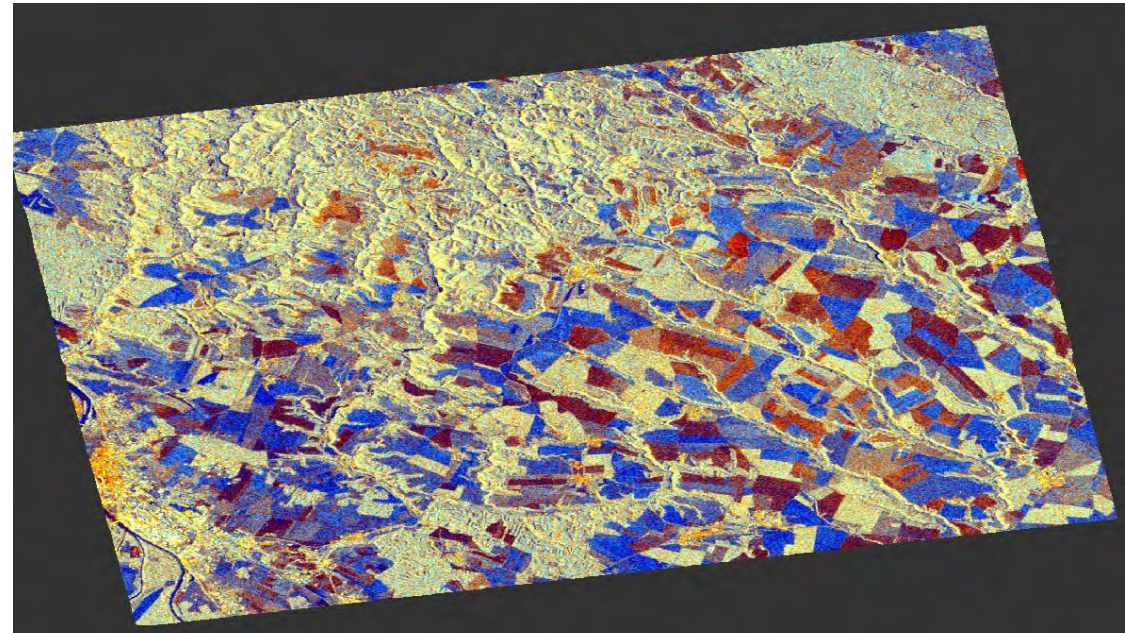
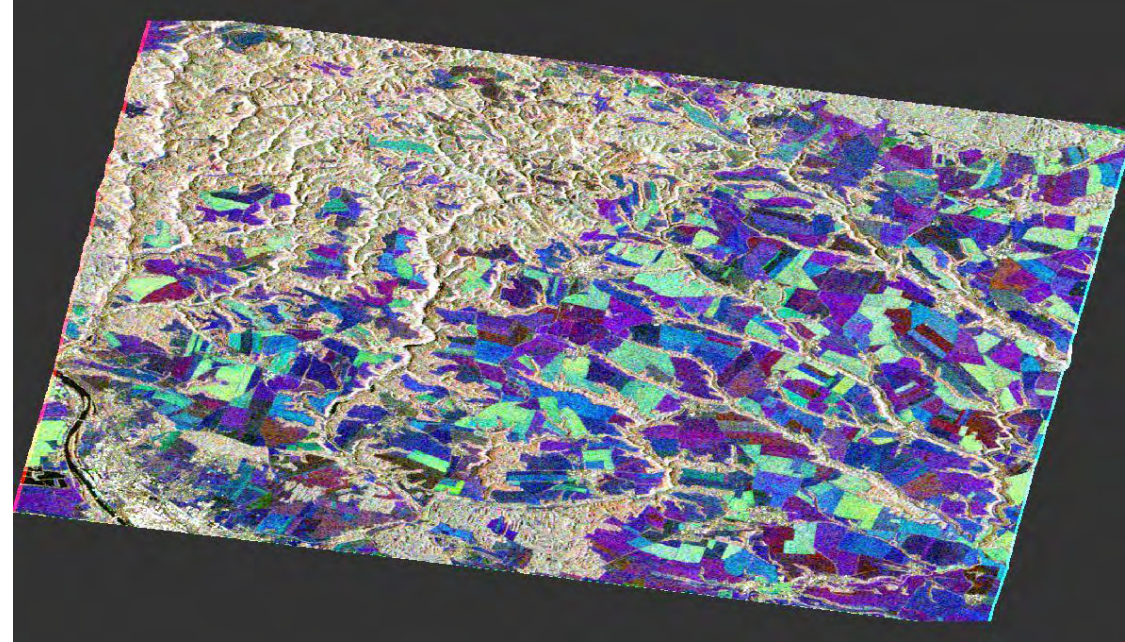
Aktivní sensory

Využívají vlastní
emitované krátkovlnné
záření

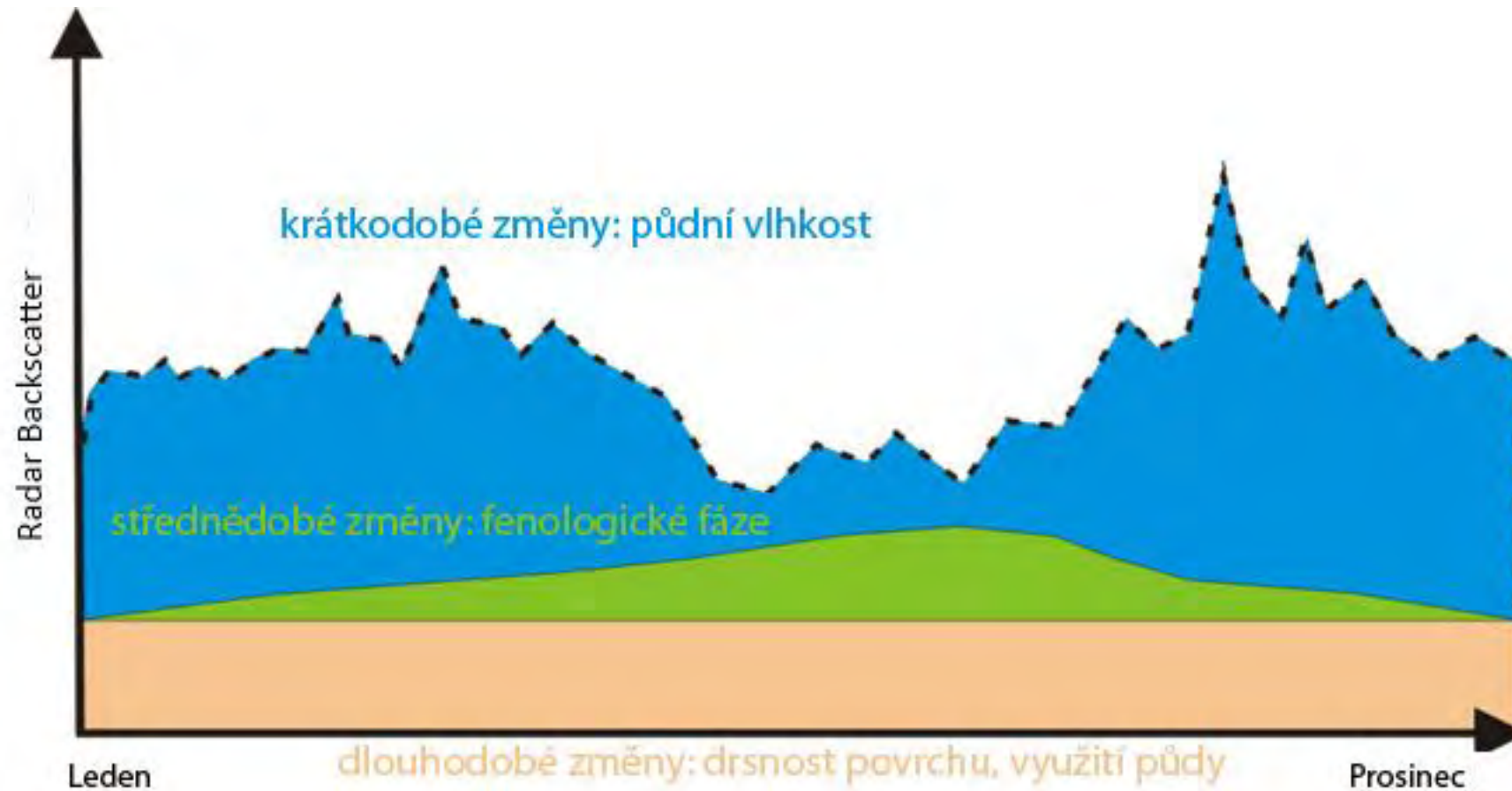

Radarová data

- Citlivost na:
 - Vlhkost
 - Drsnost povrchu
 - Strukturu povrchu
- Možné sledování
 - Vlhkosti
 - Drsnosti
 - Vegetace - agrotermínů

Radarová data

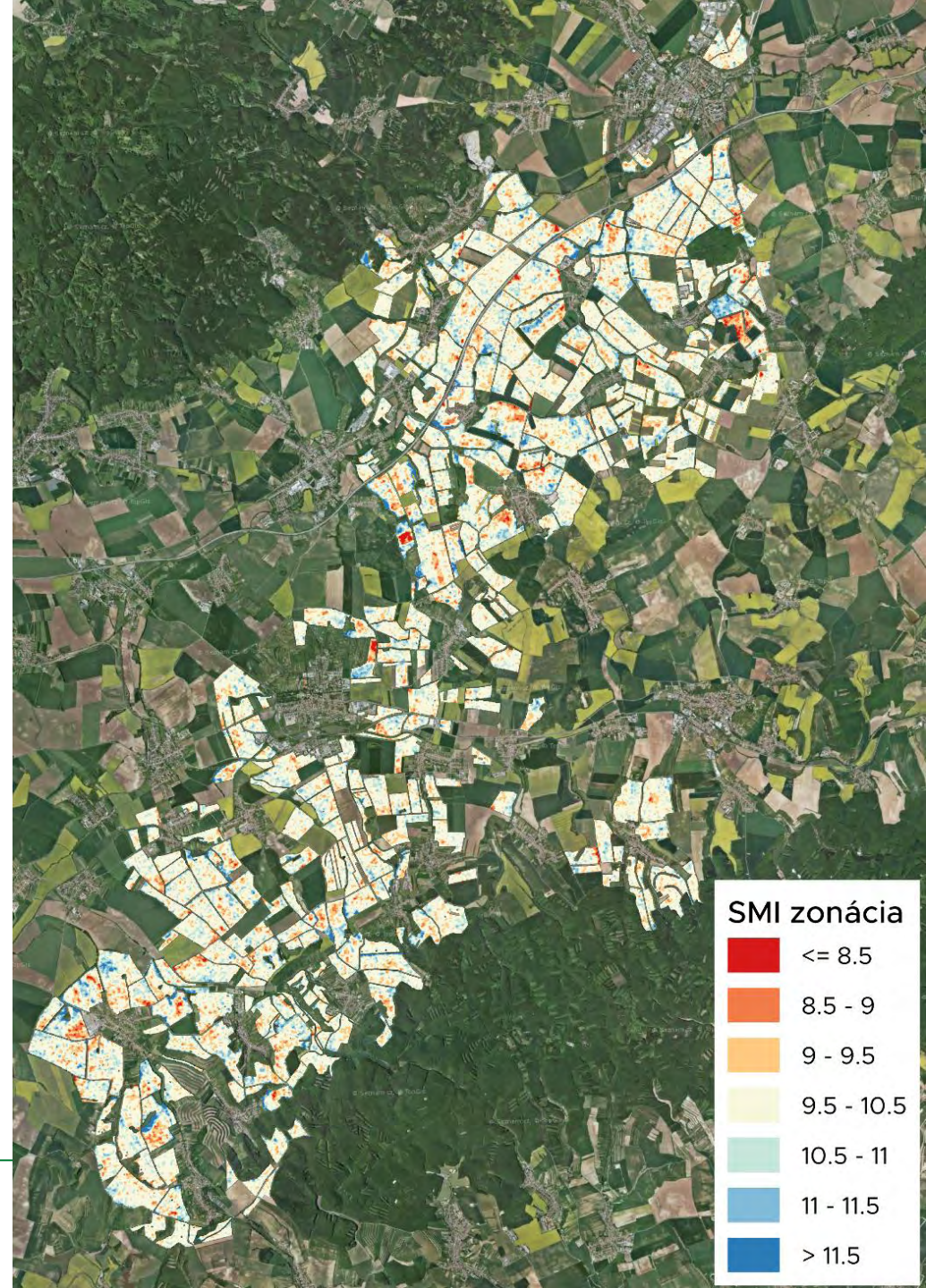

Sentinel 1

- Data zdarma
- Rozlišení 5 - 40 m
- C-band (frekvence 5405 MHz)
- Polarizace HH,VV,HH+HV,VV+VH
- Po 6 dnech (v konstelaci)

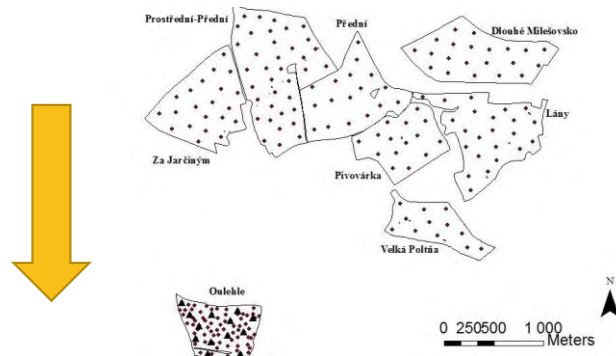
Výzkumný ústav meliorací
a ochrany půdy, v.v.i.

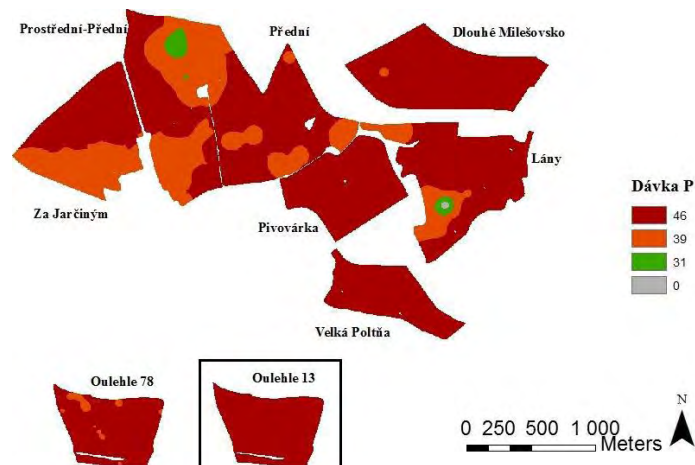
Návrh vzorkování

Vzorkování

Vzorkovací síť

Aplikační mapa

Co ovlivňuje interpretaci

Jak interpretovat data o půdě?

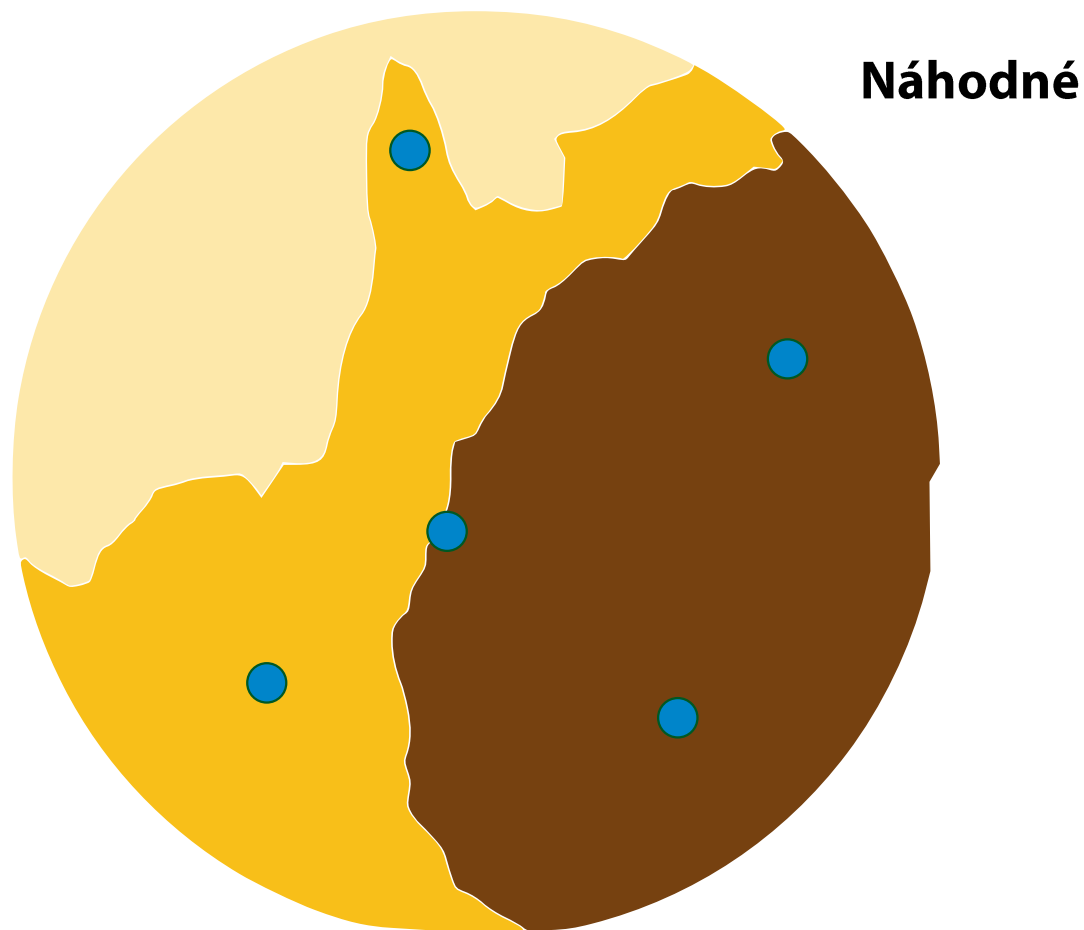
- **Areálově vs. bodově?**
- Schéma vzorkování?
- Je hustota vzorkování dostatečná?
- Problematika velikosti pixelu a směsný vzorek

Co ovlivňuje interpretaci

Jak interpretovat data o půdě?

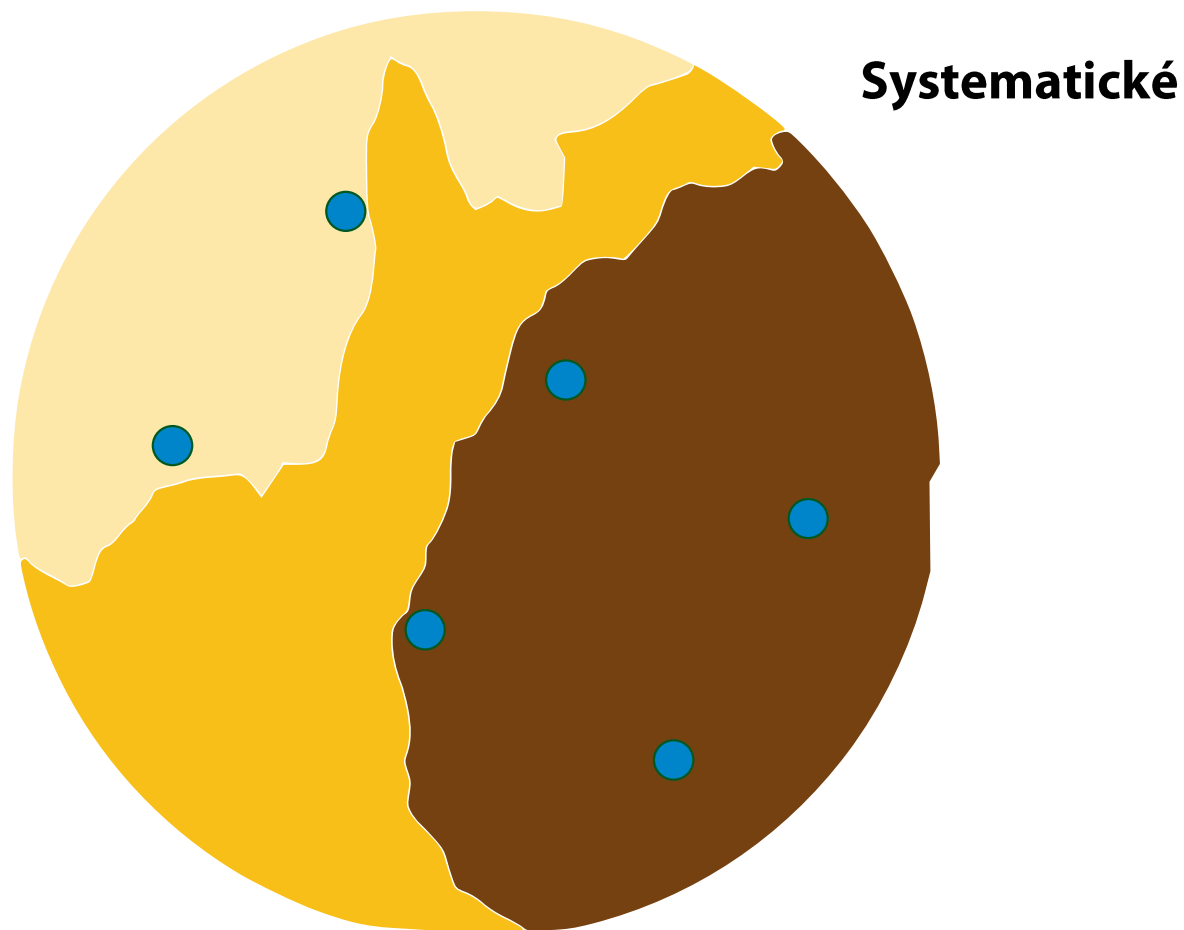
- Areálově vs. bodově?
- **Schéma vzorkování?**
- Je hustota vzorkování dostatečná?
- Problematika velikosti pixelu a směsný vzorek

Co ovlivňuje interpretaci

Jak interpretovat data o půdě?

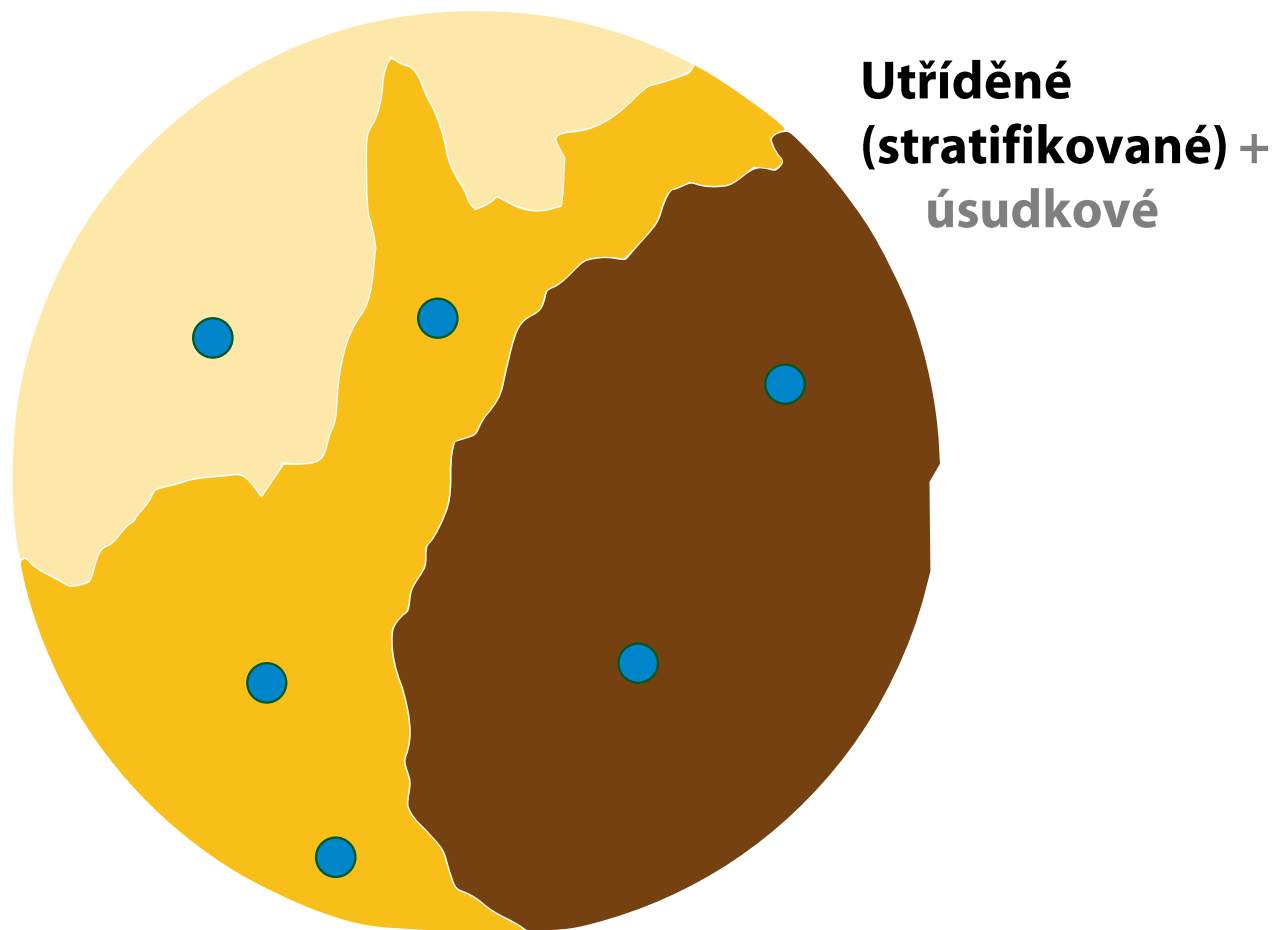
- Areálově vs. bodově?
- **Schéma vzorkování?**
- Je hustota vzorkování dostatečná?
- Problematika velikosti pixelu a směsný vzorek

Co ovlivňuje interpretaci

Jak interpretovat data o půdě?

- Areálově vs. bodově?
- **Schéma vzorkování?**
- Je hustota vzorkování dostatečná?
- Problematika velikosti pixelu a směsný vzorek

Co ovlivňuje interpretaci

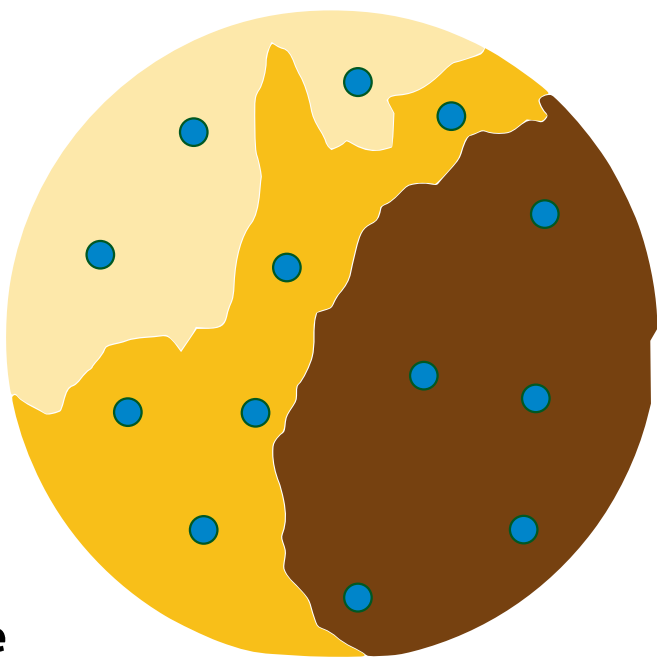
Hustota vzorkování

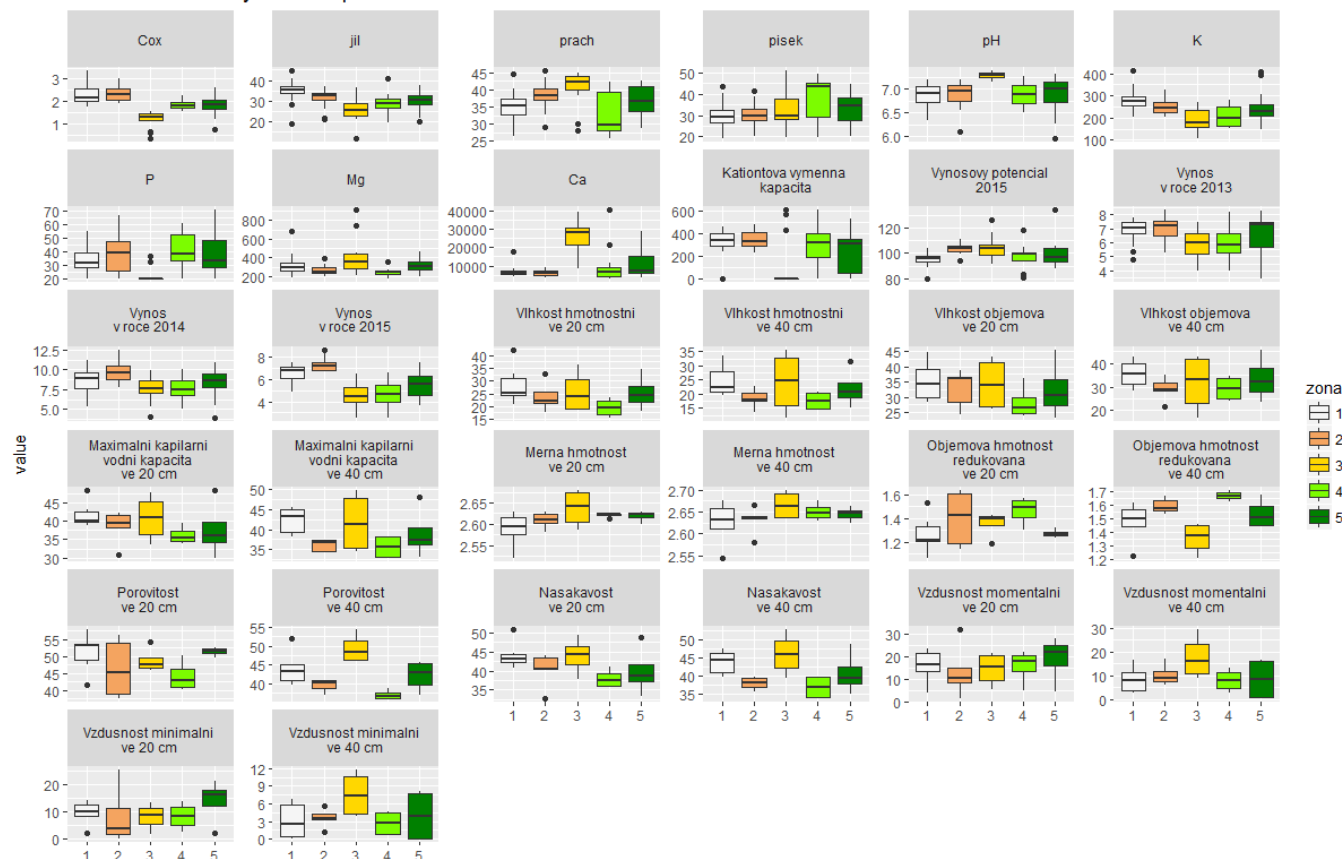
Přesnost
vs.
nákladnost

Optimalizace

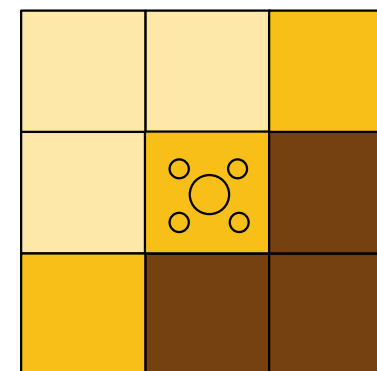
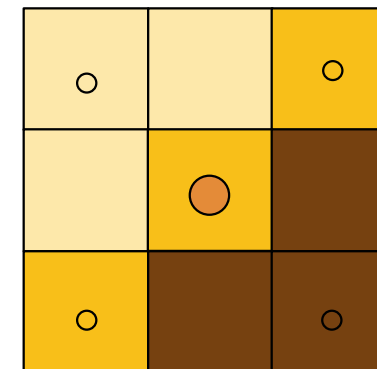
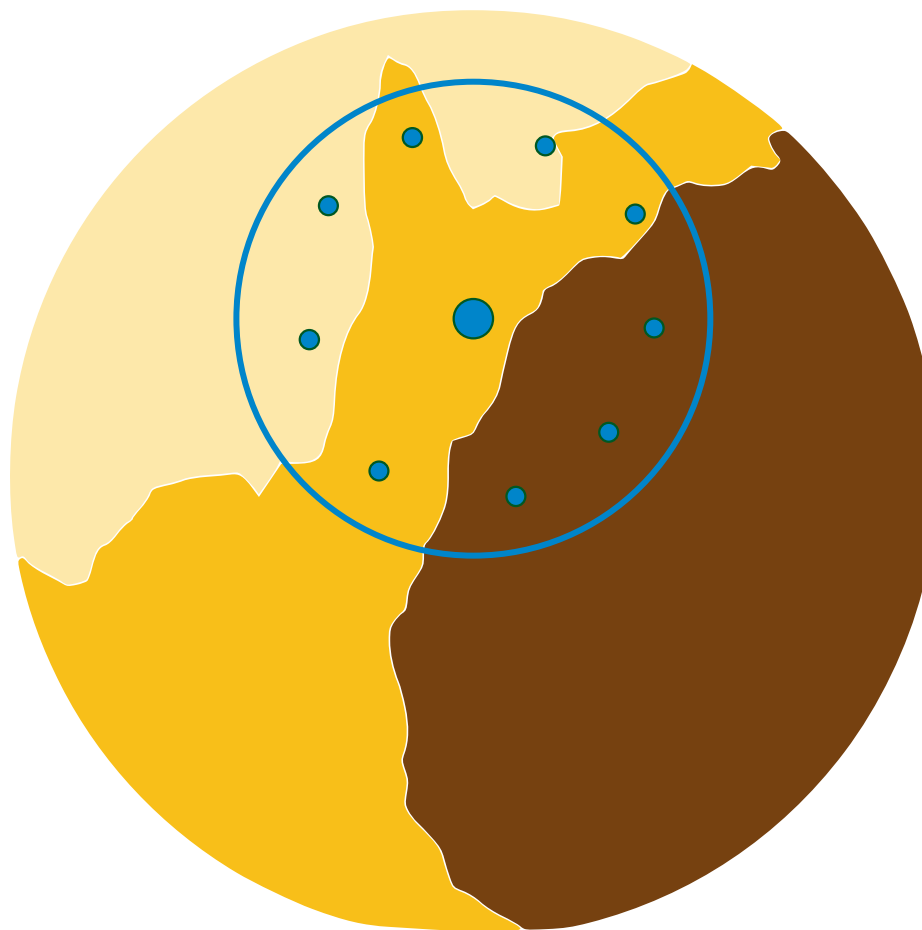
Variabilita sledovaných veličin při rozdělení do 5 shluků

Co ovlivňuje interpretaci

Jak interpretovat data o půdě?

- Areálově vs. bodově?
- Schéma vzorkování?
- Je hustota vzorkování dostatečná?
- **Problematika velikosti pixelu a směsný vzorek**

Metodika

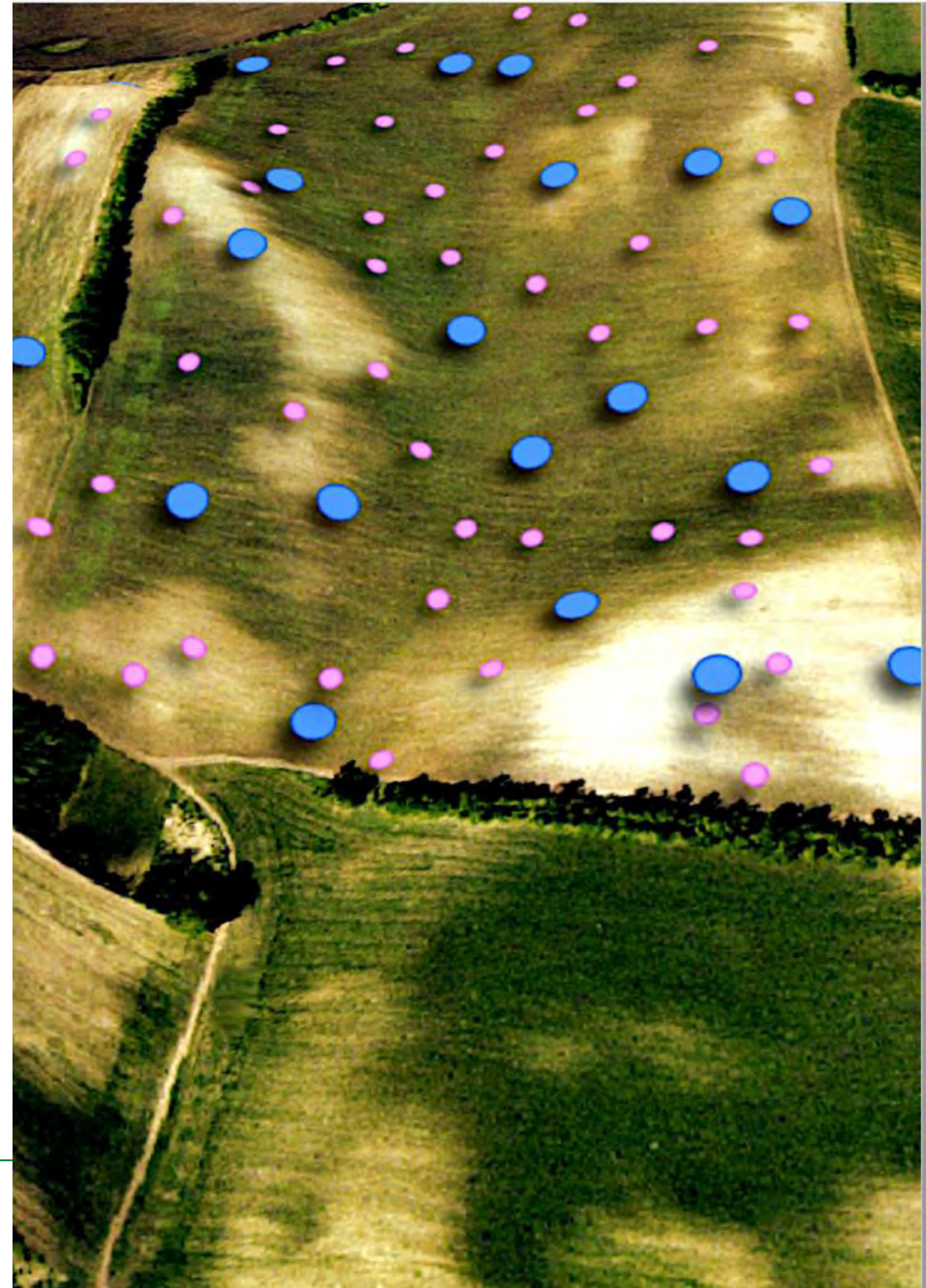
Návrh nové optimální vzorkovací sítě nebo
redukce stávající pravidelné sítě

Výběr reprezentativních odběrných míst pro
vzorkování popisující variabilitu území z dostupných
dat

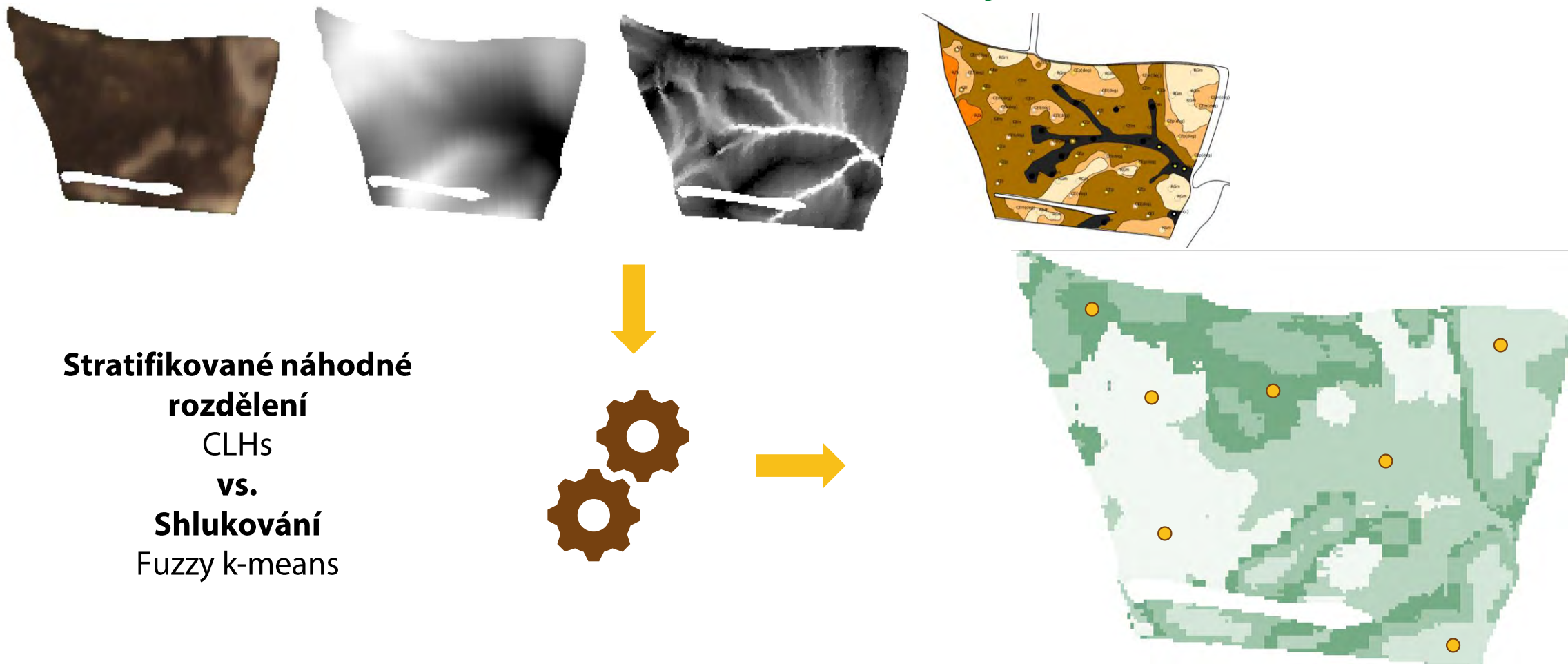
- hlavní komponenty MS snímku holých půd z družice Sentinel 2 A/B
- Výnosový potenciál
- Další dostupné podklady

Shluková analýza všech vstupních vrstev

Aplikace metody *Conditioned Latin hypercube*

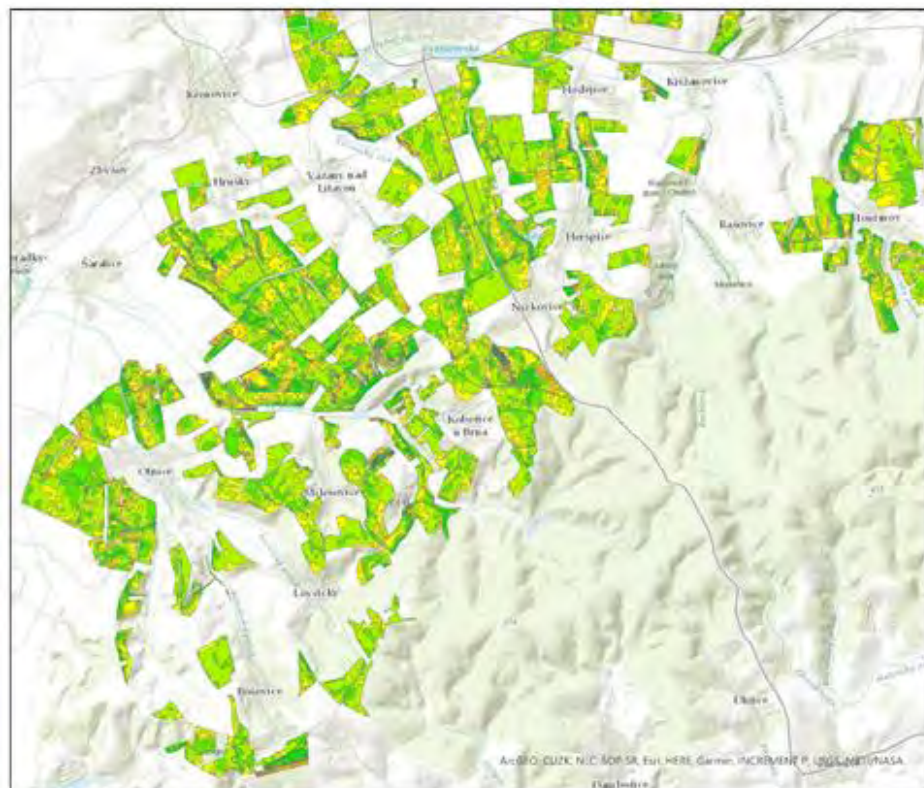
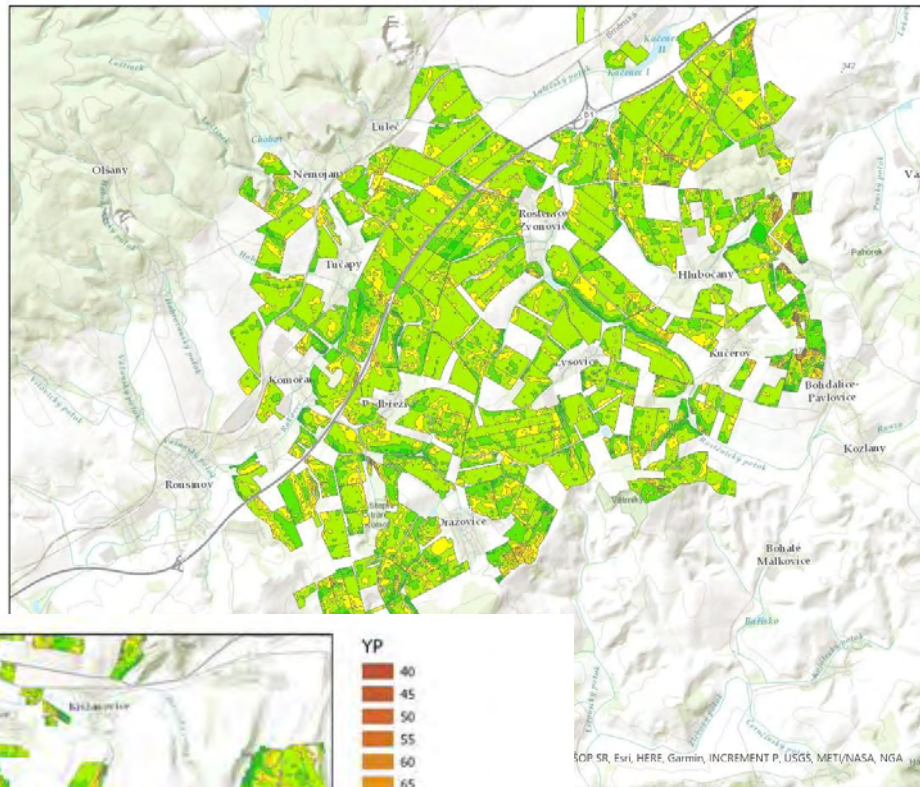
Testované metody

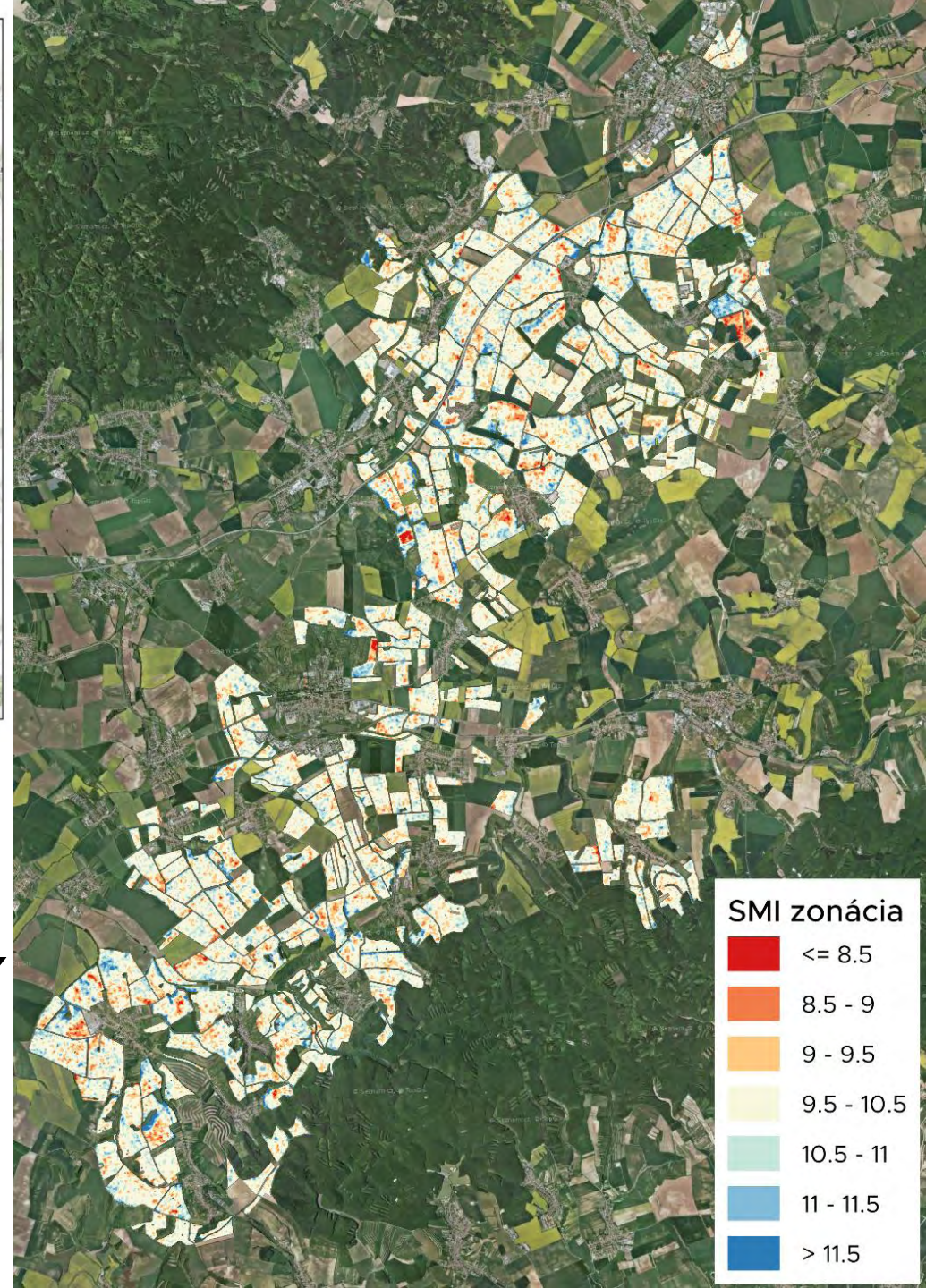
Mozaika holých půd

Výnosový potenciál

Relativní půdní vlhkost

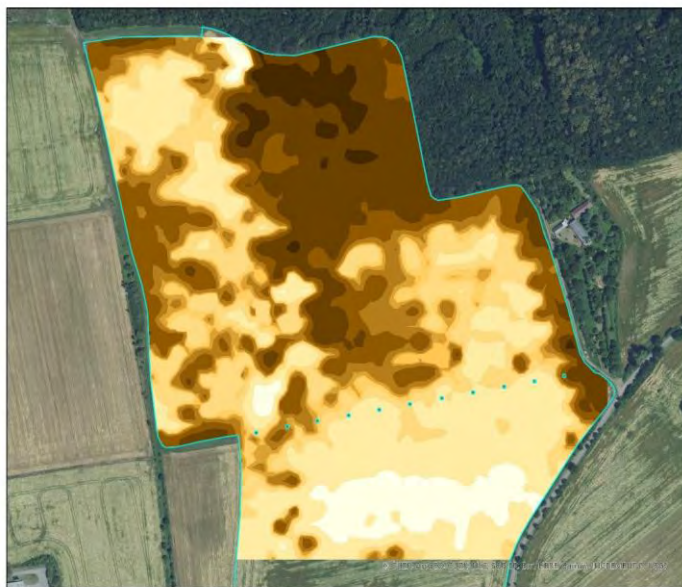
SMI zonácia

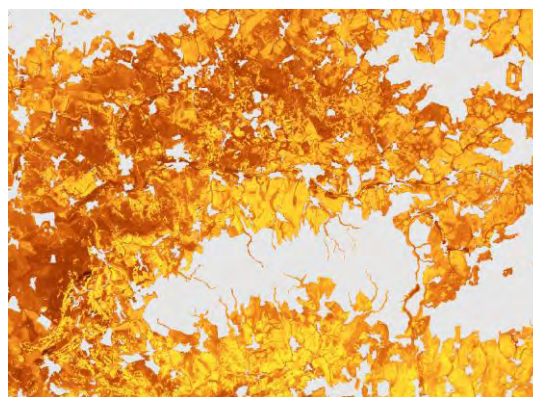
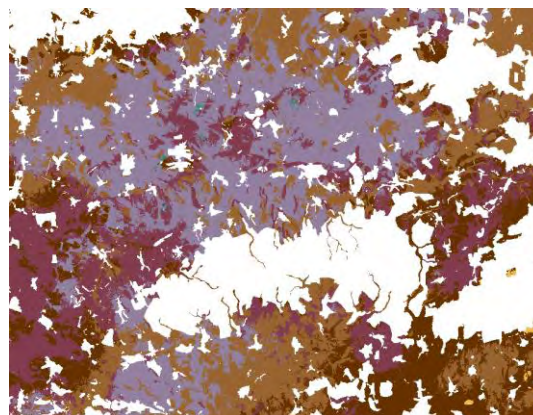
Další podklady

Senzorové mapování

- Elektrická vodivost

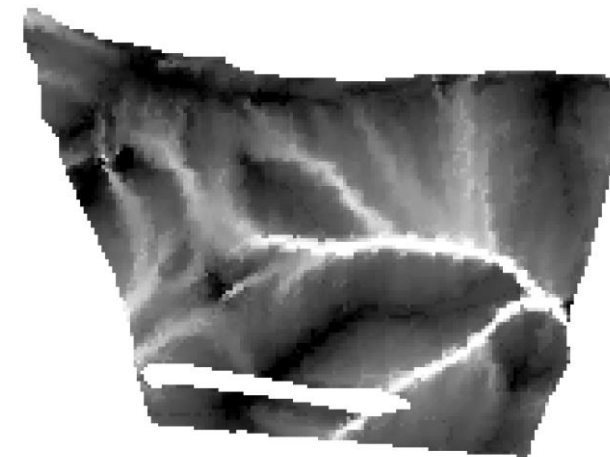

Mapy půdních vlastností

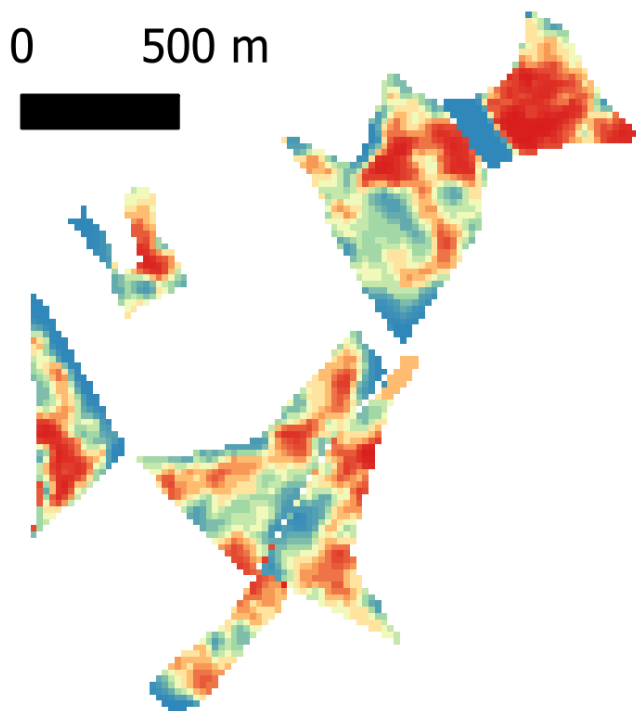
Terénní vlastnosti

- Deriváty DMT

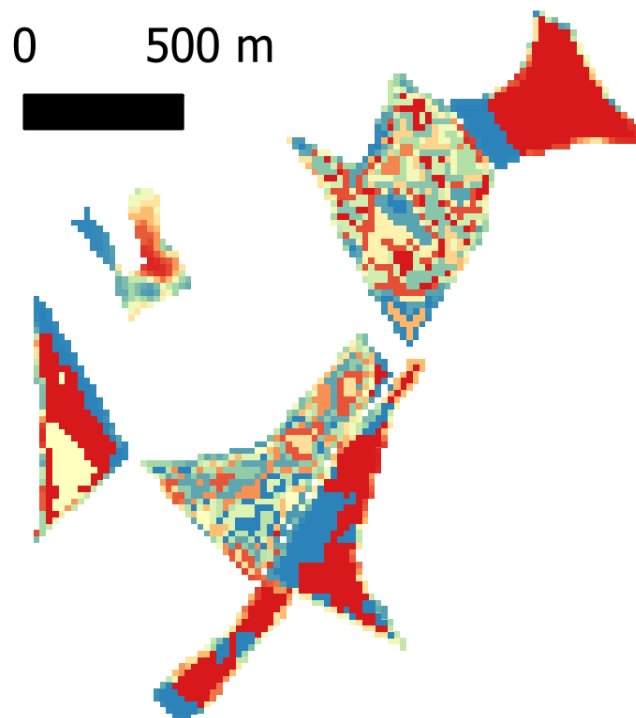

prostorové shlukování

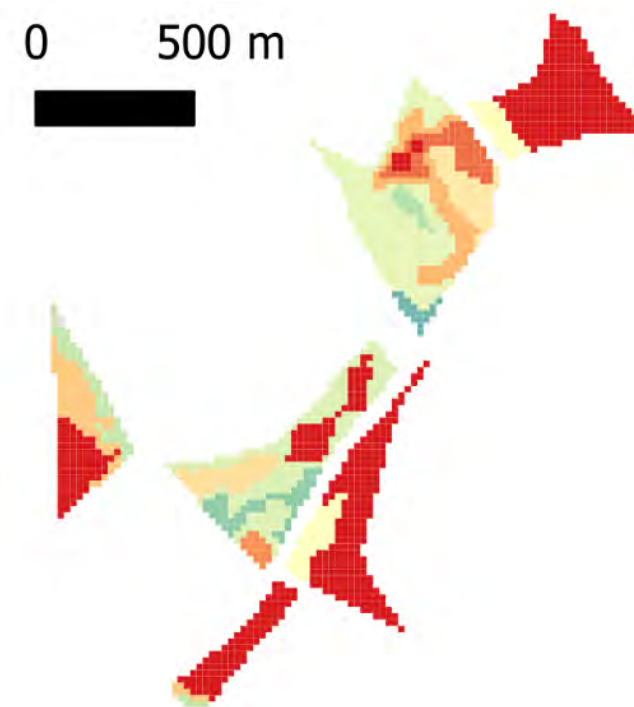
Při klasickém neprostorovém shlukování se tvoří nepoužitelný vzor soli a pepře.

Výnosový
potenciál

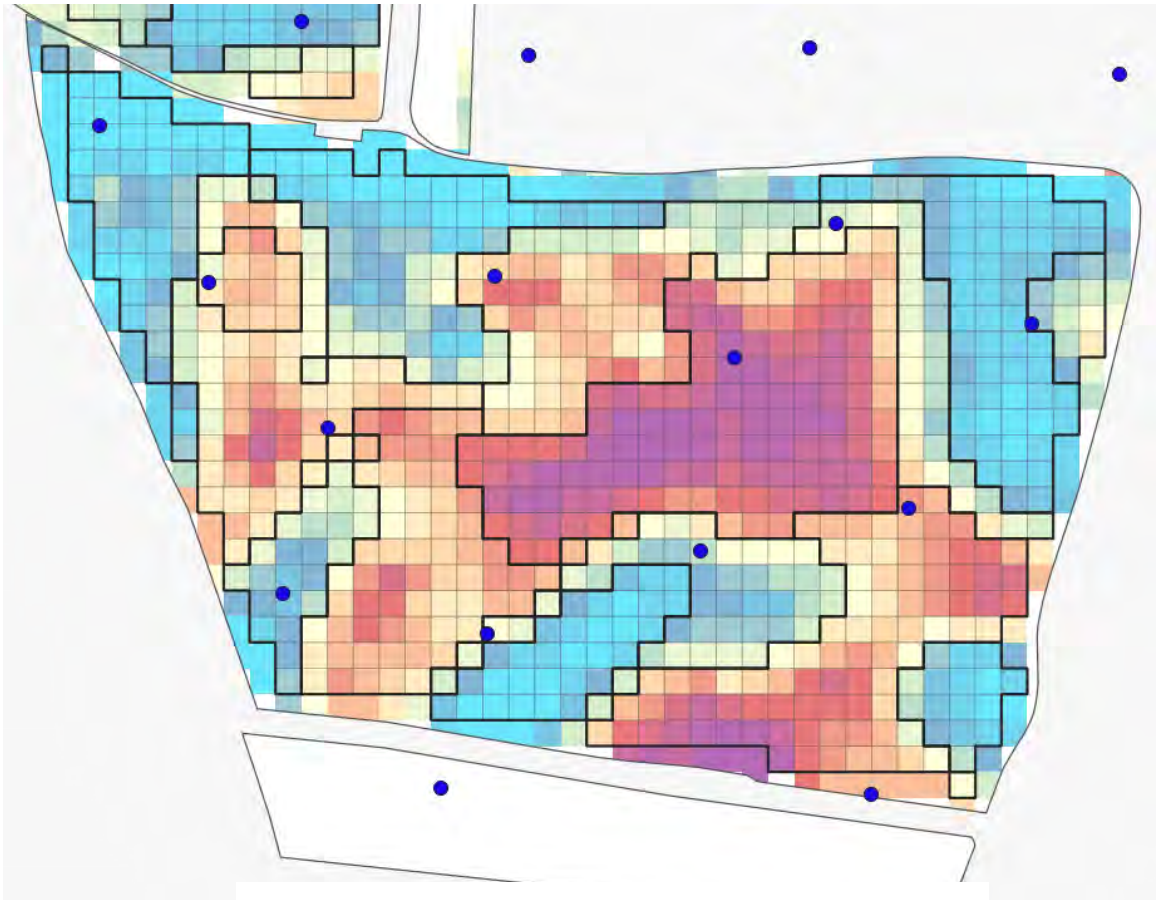
neprostorové

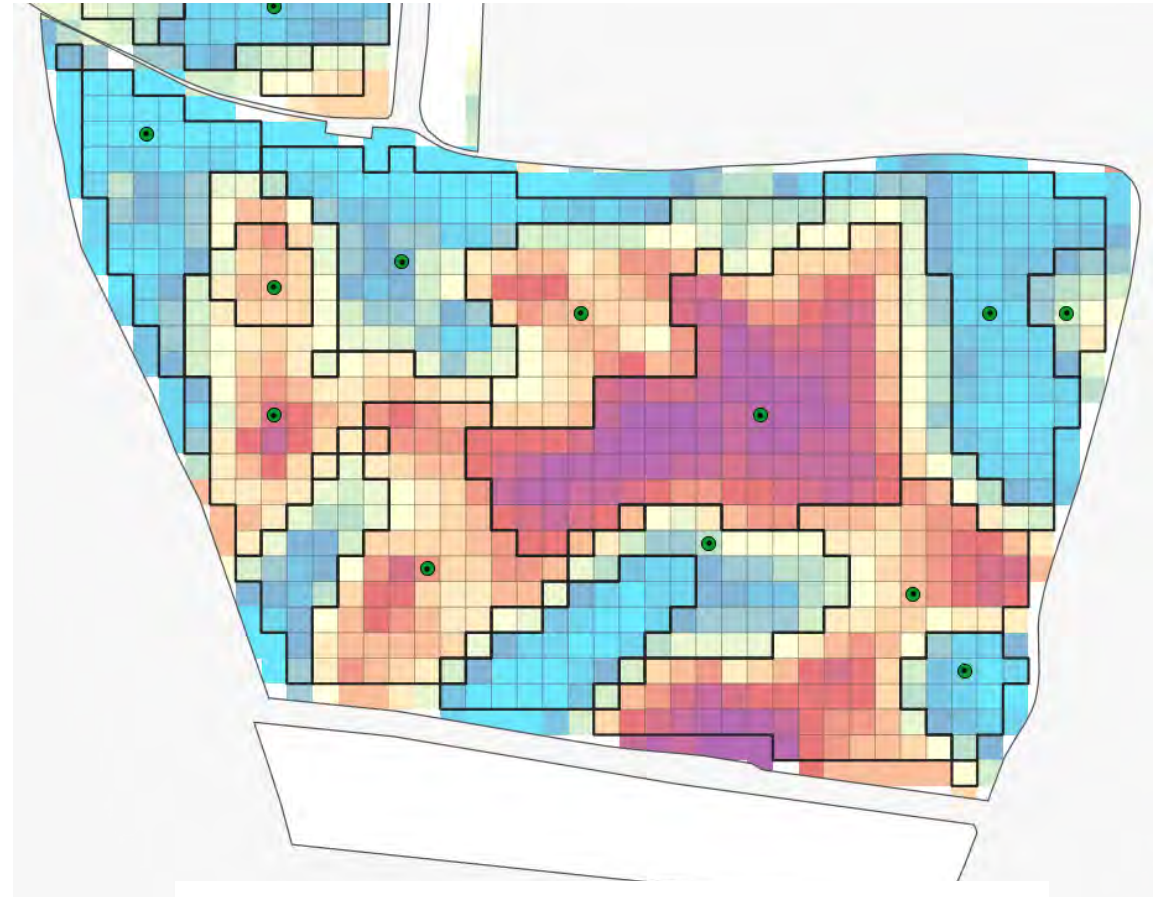
prostorové

Optimalizace vzorkování

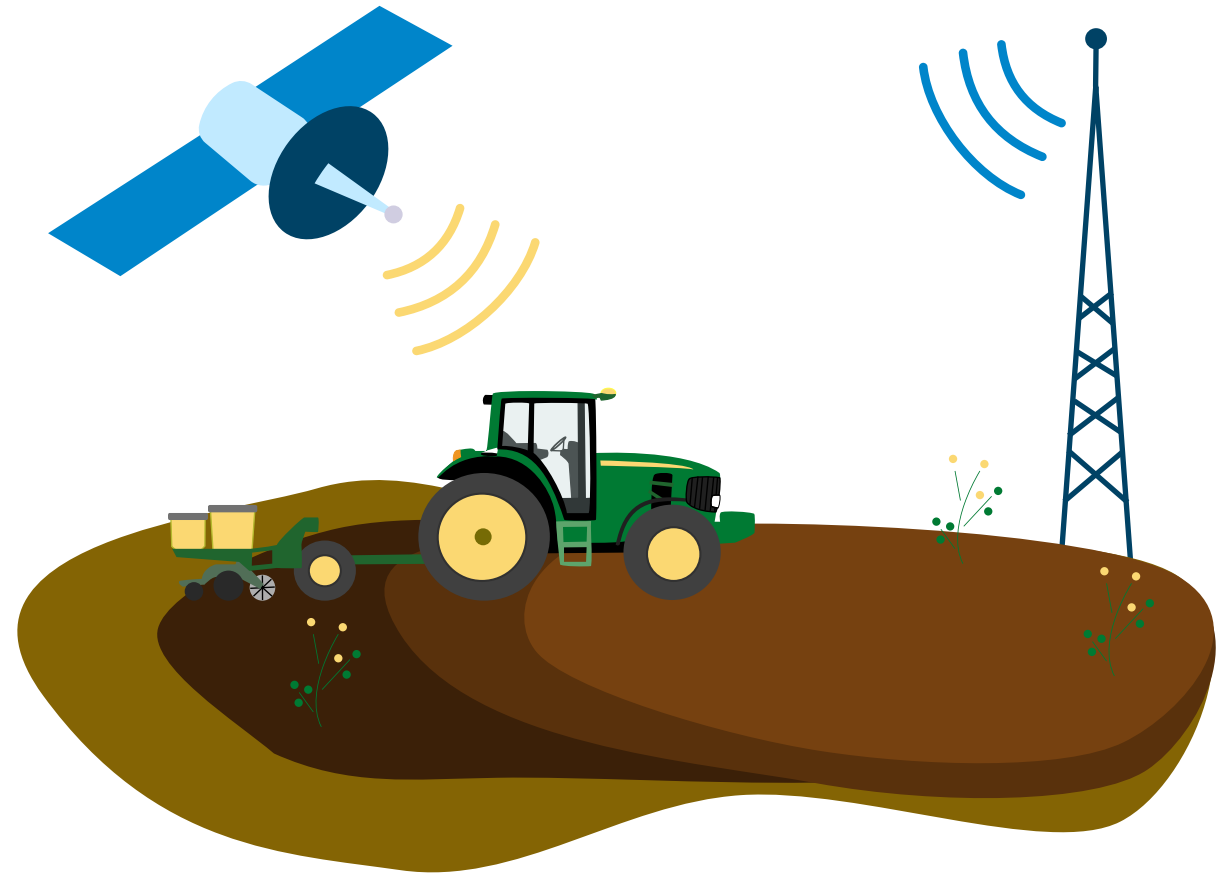
Původní vzorkovací síť

Optimalizovaná vzorkovací síť

“Chceme-li se
bavit o **precizním**
zemědělství,
musíme mít také
precizní data”

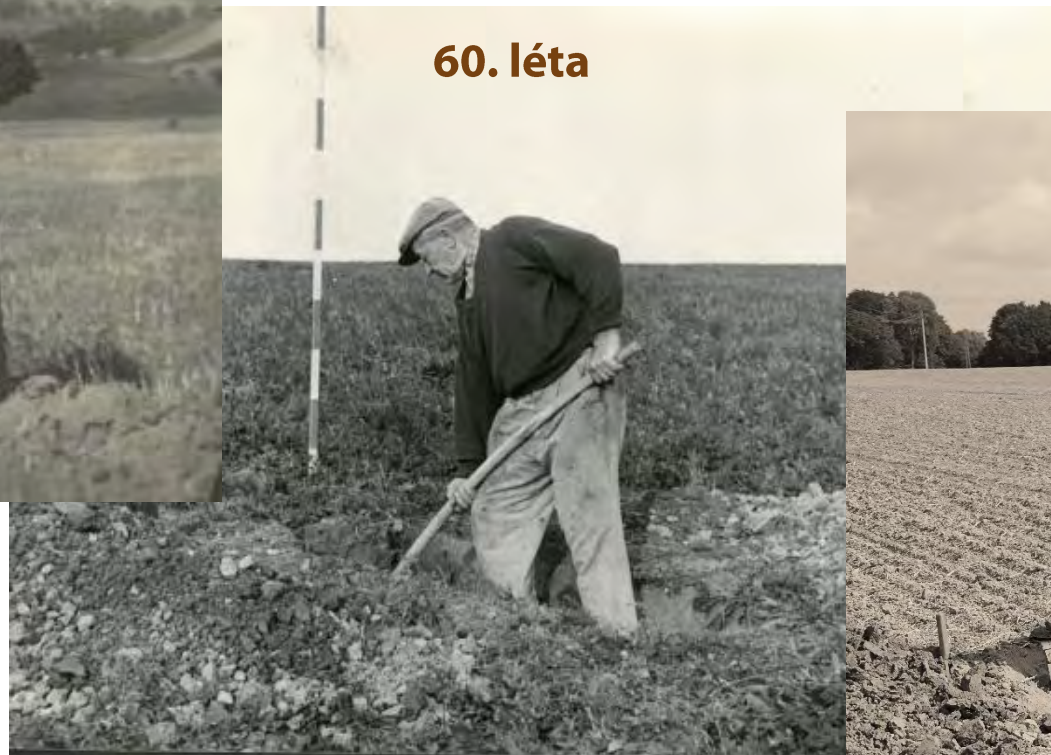
Evidence-based přístupy = praxe založená na důkazech
Data-driven modely = datově založené modely

30. léta

60. léta

dnes

Děkujeme za pozornost

Výzkumný ústav meliorací
a ochrany půdy, v.v.i.